Milliyet
ÇOCUK
16 Ekim 1978 • Sayı 42 • 750 kuruş

POSTER

YASİN

bir çizgi-romanın tamamı

ATMACA GÖZÜ

püskül ile çilli

ŞİMDİ ÇİLLİ'NİN NASIL APTALCA BİR ELMA YİTİRİP BAŞKA BİR ŞEY KAZANDIĞINI GÖRECEĞİZ...

OKURUN SESİ

Orhan Boran, "Yuki'nin Şen Serüvenleri"ni artık yazmayacak mı?

Anahid Hazaryan (İstanbul)

Orhan Boran ağabeyiniz şu sıralarda bir hastalık geçirmekte olduğu için, çok sevdiğimiz yazılarını yazamıyor. İyileşince, Yuki'nin serüvenlerini yine hep birlikte okuyacağız. Dileğimiz, değerli sanatçı Orhan Boran'ın bir an önce sağlığına kavuşması...

Okur resimlerinin yayımlanması için mutlaka suluboyayla mı yapılması gerekiyor?

Yılmaz Hızlı (İzmit)

Hayır, sevgili okurumuz. Resimlerinizi sadece suluboyayla değil, mum boyayla, pastelle, ispirtolu renkli kalemlerle de yapabilirsiniz.

"Bodrum Takımı" çok güzeldi. Başka fotoromanlar da yayımlarsanız sevineceğiz.

Erkan Savaş (İzmir)

Derginizi çok seviyoruz. Bir dileğimiz var: "Püskül ile Çilli"nin posterini yayımlamanız...

Cüneyt Ezer (Eskişehir)

bizden size

Geçen hafta yayımlamaya başladığımız yeni diziler, ilgiyle karşılandı, sevgili okurlar... Ders yılının başlamasıyla birlikte, biz de öğretici yazılara ağırlık verdik... Ama, eskiden beri belirttiğimiz gibi, eğlendirerek öğretme amacını güdüyoruz. Yakında dergimizde başka yenilikler de göreceksiniz.

● Bu sayımızın posteri, Milli takımımızın ve Galatasaray'ın eski kalecisi Yasin Özdenak... Şimdi, bildiğiniz gibi, Amerika şampiyonu Cosmos'un kalesini koruyor... Ama bizler ona bir türlü "Cosmos kalecisi" diyemiyoruz, hâlâ "Galatasaray kalecisi" diyoruz... Ne yapalım, onu yıllarca sarı-kırmızılı kalenin bekçiliğini yaparken görmeye alışmışız bir kere.

● Bu sayımızda bir başka sporcu daha var: Boksör Muhammed Ali... "Her Telden" sayfamızı bütünüyle ona ayırdık; yaşam öyküsünü ve yaptığı maçlardan fotoğraflarını sunuyoruz. Yanda da bu "en büyük" boksörün bir resmini yayımlıyoruz.

● "Mehmet'in Çevresi" dizimiz sürüyor. Bu diziyi izlemenizi diliyoruz. Günümüzün önemli sorunlarından birini, çevre kirlenmesi sorununu, Atila Alpöge ile Devrim Alpöge öyle güzel anlatıyorlar ki...

● Bazı okurlarımız "Pıtırcık'ın Serüvenleri"ni soruyorlar... "Bu dizinin başka yazıları yok mu?" diyorlar. Sevgili okurlarımız merak etmesinler... Pıtırcık ile yaramaz arkadaşları, kısa bir süre sonra yine aramızda olacaklar.

● Haftaya buluşmak üzere hepinize başarılı çalışmalar, güzel günler dileriz...

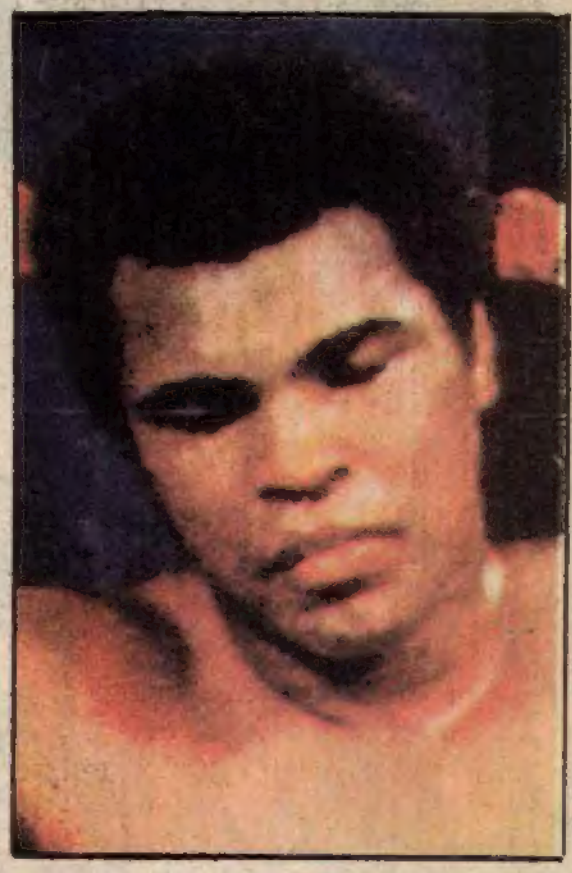

Muhammet Ali

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

1978 / Sayı 42

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına ERCÜMENT KARACAN
Genel Yayın Müdürü: ABDİ İPEKÇİ
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: ÜLKÜ TAMER
Teknik Yönetmen: EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış
Milliyet Ofset tesislerinde basılmıştır

16 Ekim 1978

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları
Basın Sarayı, Cağaloğlu, İstanbul

Abone koşulları: Yıllık: 338 TL — Altı aylık: 169 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

atasözleri

"Gemisini yürüten kaptan" sözü bence yanlıştır... Çünkü bu sözle anlatılmak istenen şey "işini yürüt te, hileyle, dolanla yürüt" anlamınadır. Oysa bir işi başarmak için insan hiç bir zaman kötü yola başvurmamalıdır...

ASİYE ULAŞ (İstanbul)

"Boyuna bakmadan Hasan dağına oduna gidiyor." Bence bu söz sakıncalı. İnsanların yapacakları işler küçük ya da büyüklüklerine göre ölçülmez.

BERNA BAŞARAN (Ankara)

UZAY ÇOCUKLARI GEZEGENLER SAVAŞIYOR

MISTIK

ÇOK BÜYÜK UZAY GEMİLERİ YAPIP BOL BESİN TAŞIYALIM

ÇİÇEK GEZEGENLİLERLE ANLAŞALIM ÖNCE..

BAKALIM ORADA İNSANLAR VAR MI?... BELKİ GELİŞMİŞ CANLILAR YOKTUR ÇİÇEK GEZEGENİNDE.. ORADA YAŞAM OLDUĞUNU BİLİYORUZ AMA UYGARLIĞIN GELİŞİP GELİŞMEDİĞİNİ BİLMİYORUZ.

SUSUN DA TELEVİZYONU İZLEYELİM

SAYIN METAL GEZEGENLİLER, ŞU ANDA UZAY ADAMLARIMIZ YENİ GEZEGENE İNİYORLAR...

OH, ÇOK HEYECANLIYIM.. BAŞIM DÖNÜYOR...

BENDE ÖYLE.. HAYDİ İNELİM ARTIK...

AH! AYAĞIM KAYDI!..

BENİM DE AYAĞIM KAYDI...

EVET SAYIN İZLEYİCİLERİMİZ.. UZAY ADAMLARIMIZ, ÇİÇEK GEZEGENİNE BAŞARIYLA İNDİLER...

ŞURAYA BAK ... HERYANIMIZ ÇİÇEK DOLU...

BİLİM HİÇ YANILMIYOR.. BURAYA ÇİÇEK GEZEGENİ ADINI BOŞUNA TAKMAMIŞLAR ...

BU SIRADA YAKINLARDA BİR KÖYDE...

ÇOK GÜRLEDİ AMA YAĞMUR YAĞMIYOR.

KIYAMET ALAMETİ BUNLAR.. BU KADAR UZUN SÜREN GÖK GÜRÜLTÜSÜNÜ ÖMRÜMDE İLK KEZ DUYUYORUM ...

HEY! KAÇIN SAKLANIN, YAKINA BİR CANAVAR İNDİ !

KOCAMAN. ARKASINDAN ALEVLER ÇIKARTAN BİR CANAVAR ...

HEH-HEH ... CANAVAR DEĞİL O.. CEHENNEMDEN ŞEYTAN GELDİ... TANRI SİZİ CEZALANDIRACAK.

AMA BİZ TAPINAK İÇİN PARA VERDİK. TANRI BİZİ NEDEN CEZALANDIRSIN ?

HIMM ... BU AKILSIZLARI DAHA ÇOK KANDIRABİLİRİM.. HER OLAYDAN FAYDALANABİLİRİM...

DAHA ÇOK ŞEYLER GETİRİN TAPINAĞA.. HER ŞEYİNİZİ GETİRİN...

BİRDEN KOYUN AKILLI YİĞİT ÇIKTI ORTAYA...

RAHİP SİZİ ALDATIYOR.. GİDİP GÖRECEĞİM KORKTUĞUNUZ CANAVARI ...

BEN DÖNENE KADAR KÖYDEN AYRILMAYIN..

PİS DOMUZ. HER ZAMAN ÇIKARLARIMI ENGELLER =...

GİDİŞİN OLSUN DA GELİŞİN OLMASIN PİS DOMUZ... SENİN GİBİ İNANÇSIZLAR CEHENNEMDE YANACAKTIR...

İŞTE KÖYLÜLERİN SÖYLEDİĞİ YERE GELDİM... BAKALIM NE VAR ORADA ?...

SEVGİLİ METAL GEZEGENLİLER, SİZLERE ÇİÇEK GEZEGENİNDEN BİR BUKET ARMAGAN EDİYORUZ...

AMANIN NE GARİP YAPI. BU SABAH BURADAN GEÇTİĞİMDE YOKTU.. RAHİP EFENDİ HAKLI GALİBA.. ŞEVTANIN İŞİ OLMALI =...

ÇEVREMİZDE HİÇ BİR GELİŞMİŞ CANLI GÖRÜNMÜYOR =...

ŞU İNSANA BENZEYEN İKİ GARİP YARATIK NE OLABİLİR ? BEN YİĞİT KUGAR KORMAYACAĞIM !

BEN YİĞİT KUGAR.. ÇOK KORKUYORUM.. AMA KAÇMAYACAĞIM... ÖNCE TAŞ ATIP KORKUTAYIM ŞEYTANLARI... SONRA SALDIRIRIM...

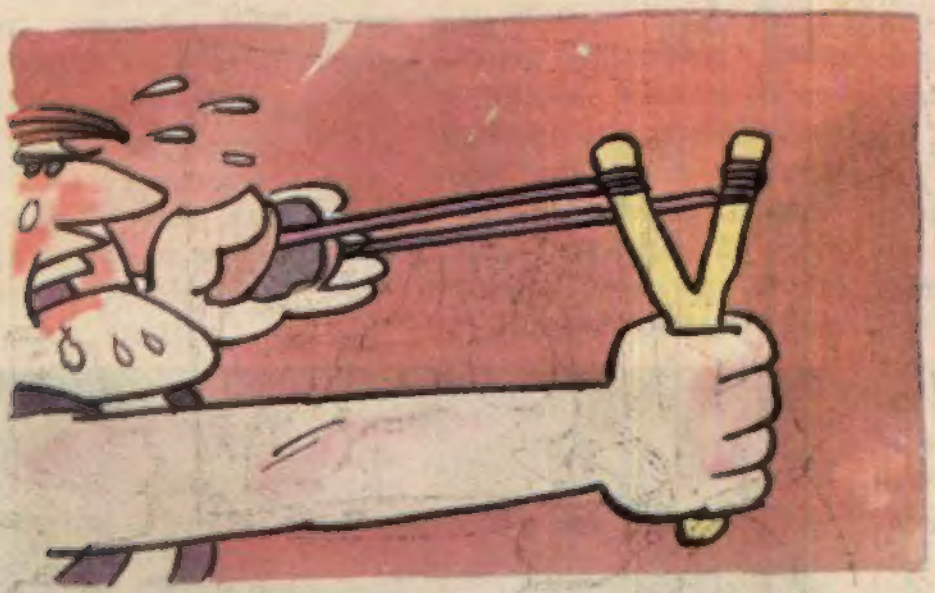

VIHAA ! TANRIM BENİ KORU. ONLARI TEPELERSEM KORKUMDAN ARINIRIM...

HEPİNİZ MERAK EDİYORSUNUZ BU GEZEGENDE İNSANLARIN YAŞAYIP YAŞAMADIĞINI... ARAYACAĞIZ VE ANLAYACAĞIZ...

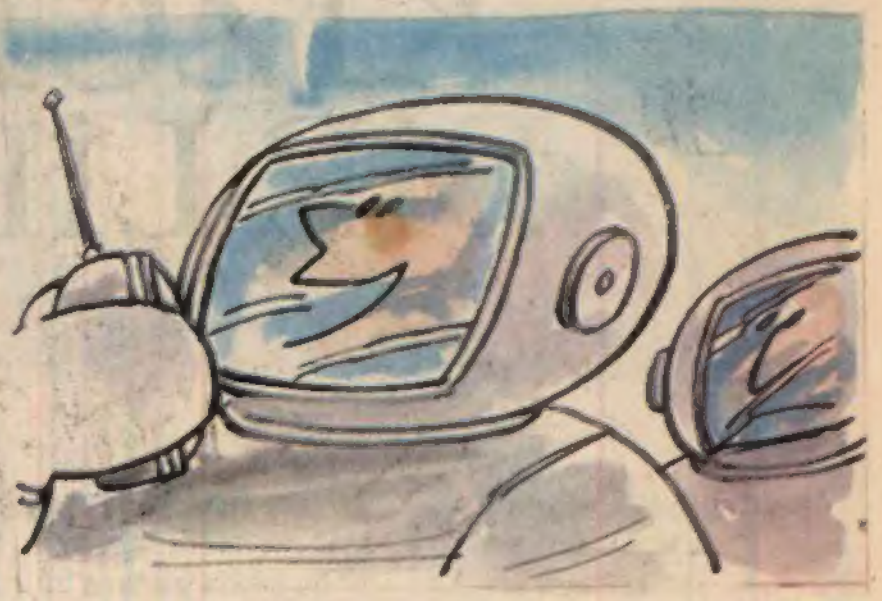

EVET ŞU ANDA HEPİMİZİN SORDUĞU SORU İNSANLAR VAR MI BU GEZEGENDE?..

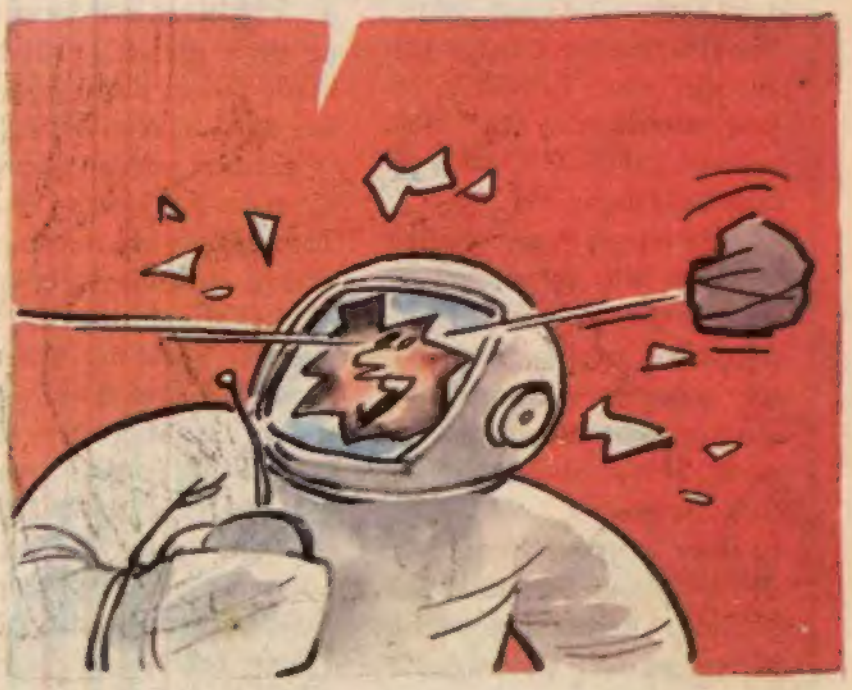

EVET SAYIN METALLİLER. BU GEZEGENDE DE UYGAR İNSANLARIN YAŞADIĞINI ANLAMIŞ BULUNUYORUZ !...

DEVAM EDECEK

*BİR ÖYKÜ

KIZGIN BİR LİRA

İBRAHİM ZEKİ BURDURLU

İzmir'in Buca'sında, ortaokulda parasız yatılı okuyorum. Yaşım on üç. Adım, Hasan Güleryüz.

Buca'da hava daha serin, daha tatlı, daha yumuşaktır. Şubatta, her yere bahar gelmiş gibi olur. Çimenler yeşerir, menekşeler açar. Hele yağmur yağdıktan sonra ortalık öyle değişir ki...

Cumartesi, Pazar günleri, İzmir'de hiç tanıdığım olmadığı için okulda kalırım. Derslerimi hazırlar, ödevlerimi yaparım. Arkadaşlarla okulun bahçesinde top oynarız. Sonra, okuldan çıkar, Buca'da gezeriz.

Buca'yı İzmir'e bağlayan demiryolunun çevresi çok güzeldir. Burası apayrı bir bahçe gibidir. Çam ağaçlarının ördüğü korular, üzüm bağları ve sebze bahçeleri İzmir'e doğru uzanır.

Arkadaşım Mehmet, okulda kalmazsa ben yalnızca gezerim. Tren yolunun yanındaki ince yoldan Şirinyer'e değin yürürüm. Bu yürüyüşte annemi, babamı düşünürüm. Derslerimi gözden geçiririm. Amacım, okumak, iyi bir vatandaş olmak... Öğretmenlerimiz bize böyle öğüt veriyorlar. Sınıfımda durumum çok iyi. Hiç zayıfım yok.

Sanıyorum bir Mart günüydü. Hava o denli sıcaktı ki... Sanki yaz günü gibiydi. İnce pardesümü almamıştım. Terlemiyordum. Sosyal Sigortalar Hastanesi'ni geçtim, aşağıya doğru yöneldim. İşte bu sırada gözüme bir parlaklık çarptı. Demiryolunun sağ rayında, güneşin ışıklarıyla parıldayan bir lira vardı. Vagon tekerleklerinin geçe geçe parlattığı rayın üstünde öylece duruyordu. Bir kez daha baktım liraya, sonra çevremi gözden geçirdim. Çevrede hiç kimse yoktu. Tam karşısında durdum bir liranın. Bu anda, içimde korkuyla karışık bir üzünç beliriverdi. Eğildim, lirayı aldım. Öyle sıcaktı ki... Güneş parayı kaynatmıştı sanki. Bu sıcaklık, parmaklarımdan her yerime yayıldı. Gülümser gibi oldum. Çocuklar koymuş olacaklardı bu parayı. Biz de yapardık böyle. Trenin tekerlekleri büyütürdü parayı çünkü.

Yürüdüm Adımlarımı atıyordum ama içim değişmişti. Çevremdeki çiçekleri, yeşilliği görmüyordum artık. Hem yürüyor, hem de küçük kentimde yaşıyordum.

Altı yaşımdaydım. İlkokula başlamamıştım daha. Bir gün, böyle kızgın bir liranın coşkusunu yaşamıştım.

Evimiz iki katlıydı. Annemlerin yatak odası, ikinci katın birinci odasıydı. Ben, aşağıdaki küçük odada yatardım.

Sanıyorum güz mevsimiydi. Hava bulutluydu. Bir akşamüstü evde yalnızdım. Annemle babam bir yere gitmişlerdi. Canım sıkılmıştı. Sokağa çıkmış, oyun oynamış, arkadaşlarım evlerine gidince ben de eve dönmüştüm. Nereden geldiyse aklıma, ikinci kata çıktım. Annemin yatak odasının kapısı açıktı. İçeriye girdim. Gözüm, pencerenin yanında asılan babamın yeleğine takıldı. Babam, giysisini değiştirmiş, bu eski yeleği oraya asmıştı. Yeleğin bir yanı aşağıya sarkıktı. Babam, bozuk paralarını yeleğinin sağ alt cebine koyardı. Kabarık cep, gözlerimi ve elimi çekti. Pencereye yaklaştım. Elimi uzattım. İki parmağımın ucunda bir lira vardı. Sevinmekle üzünç arasında şöyle bir durakladım. İçimde bir yıldırım geçmiş gibi oldu. Ama lirayı avucumun içine sımsıkı yerleştirmiştim. Dışarıya çıktım, aşağıya indim.

Ayaklarım yürüyordu ama ben nereye gittiğimi bilmiyordum. Sokak kapımızı kitleyip anahtarı yerine koyduğumu anımsıyorum.

Çarşımız, bir tepe üstündedir. Çarşıya çıkan yollar hep yokuştur. Yokuşu çıktım. Her zaman şeker aldığım büyük mağazaya yaklaştım. Bir lira avcumun içindeydi. Şekercinin camlarındaki kavanozlarda bulunan renk renk şekerleri gözden geçirdim. Lokum mu alsaydım, yoksa şeker mi!.. Şekerin nanelisi mi olsundu, yoksa ağdalısı mı!... Mağazanın açık kapısından girdim. Hiç kimse yoktu. Şekerci amca, elinde bir makas şeker kesiyordu. Şeker ağdalarını tezgâhının üstünde uzatıyor, uzatıyor, sonra

makasla kesiyordu. Renk renk şekerler tık tık düşüyordu masaya. Dükkânın içi şeker kokuyordu, mis gibi.

– Az bekle küçük, bak işim var!.. dedi.

Adamın arkasında bir ocak, üstünde büyük bir tencere kaynıyordu. Benim dikildiğim yerde de büyük bir gaz ocağı yanıyordu harıl harıl. Gaz ocağının üstünde de bir büyük tencere vardı. Adam, durmadan kesiyordu şekerleri. Ağdalar, sarılı, kırmızılı, yeşilli birikiyordu harman gibi masanın üstünde. Ne kadar çok şeker vardı.

Ne oldu, nasıl oldu bilmiyorum, avcumdaki bir lira kaydı, gaz ocağının üstünde kaynayan tencerenin içine düşüverdi.

– Param!.. dedim.

Adam bağırdı:

– Ne oldu?..

– Param tencerenin içine düştü.

Şekerci, geldi elini uzattı, lirayı aldı ve bana verdi:

– Dalma, iyi tut paranı, dedi.

Bir lira öyle ısınmıştı ki.. Elim yanar gibi olmuş, lirayı bir elimden öteki elime aktarmıştım. Şekerci, işine dalmıştı. Birdenbire geriye döndüm. Hızla mağazadan çıktım, yokuş aşağıya koşmaya başladım. İçimdeki ağırlık kalkmış, sevinir gibi olmuştum. Avcumdaki para, elimi yakmıyordu. Evin yolunu yarılamıştım. Bir yağmur başladı ama, ne yağmur!.. Hızlı, gür, sık... Evlerin saçaklarının altına gizlendim. Biraz caminin önünde bekledim. Ama dinmiyordu yağmur. Bir yandan da ıslanmıştım.

Kendimi evimizin kapısından dar attım içeriye. Annemler dönmüş, babam yukarıya çıkmıştı, orada sesi geliyordu. Annem, üstüme atıldı:

– Ne oldun sen Hasan?

– Islandım anneciğim.

– Nerelere gittin?

– Sokaktaydım.

– Ben sana dışarıya çıkma demedim mi!..

Annem, bir yandan da ceketimi, pantalonumu çıkarıyordu.

Annem, durmadan söyleniyor, ben ona hiç bir yanıt veremiyordum.

Para, avcumun içindeydi, onu göstermiyordum. Bu sırada babam, gülerek yukarıdan indi:

– Bak, ben oğluma neler aldım!.. Hasan al bakalım bunları!..

Babamın elinde iki küçük kese kâğıdı vardı. Aldım onları. Sevinemiyordum. Suçun altında ezilmiştim. Zorla gülümsüyordum. Ama sağ avcum açılmıyordu. Şekercinin elinin ağda bulaştığı liramı da ağdalamıştı, o da elime yapışmıştı iyice. Babam, sedire atarken kendini:

– Hasan, ne var avcunda? diye bağırdı.

İki küçük kese kâğıdını bir elimde tutuyor, babama bakıyor, bir şey söylemeyiyordum. Annem geldi, avcumu açtı:

– Harcamadın mı oğlum paranı?

Başımı kaldırdım hayır anlamında.

Annem, bana para verdiğini mi sanıyordu, yoksa beni zor durumdan mı kurtarmak istemişti?..

Kurtulmuştum. Elimin ağdasını yıkadım. Babamın verdiği kese kâğıtlarını açtım. Birinde akide şekeri, ötekinde de benim sevdiğim lokumlardan vardı.

Bu olaydan sonra, anneme, babama haber vermeden hiç bir yerden para almadım.

Biraz daha yürümüştüm ki tümseğin ardından beş altı çocuk çıktı, bana parayı soruyorlardı.

– Siz mi koymuştunuz? dedim.

Sarı saçlı, iri gözlü bir yaramaz atıldı:

– Evet abi!..

Lirayı verdim, Şirinyer'e doğru adımlarımı açtım.

Milliyet Yayınları'nın geçen yıl Fuar'daki köşesi

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

FRANKFURT KİTAP FUARI'NDA

Her yıl, dünyanın çeşitli kentlerinde kitap sergileri açılmakta, fuarlar düzenlenmektedir. Bu fuarların en büyüğü, Ekim ayında Frankfurt'ta düzenlenen Uluslararası Kitap Fuarı'dır.

Bu yıl 18 Ekim Çarşamba günü açılacak ve 22 Ekim'e kadar sürecek olan Frankfurt Kitap Fuarı'na MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ de katılmaktadır.

Yazı İşleri Yönetmenimiz Ülkü Tamer, bu büyük kitap fuarını sizler adına izlemek, yabancı yayıncılarla ilişkiler kurmak ve izlenimlerini sizlere iletmek üzere Frankfurt'a gitmiştir.

Frankfurt Kitap Fuarı'na geçen yıl 74 ülke katılmış ve 175,000 ziyaretçi, sergilenen kitapları incelemişti. MİLLİYET YAYINLARI da geçen yıl, fuarda bir köşe açmış, sadece büyükler için yayımladığı kitapları değil, çocuk kitaplarını da sergilemişti.

Bu yıl, Frankfurt Kitap Fuarı'na katılacak ülkelerin 80'i aşacağı ve çocuk yayınlarına ağırlık verileceği sanılıyor. Türkiye'den de bazı yayınevlerinin katılacağı fuarda ülkemiz çocuk dergileri içinde sadece MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ temsil edilecek.

ELEKTRONİK HESAP MAKİNESİ

Herkeste üstün bir beyin gücü olamaz. Ama bir göz kırpma süresinde, tüm hesaplarımızı sonuçlandıracak büyük bir elektron ordusunu görevlendirebiliriz.

Bu iç için 0 ve 1 rakamlarının değişik biçimlerini kullanan ikili bir yöntemden yararlanılır.

Bir toplama işlemi yapmak için elektronik hesap makineniz negatif (olumsuz) ve pozitif (olumlu) uyarılar üretir. Toplamak istediğiniz sayıların karşılıklarını bu uyarılar oluşturur.

Tüm bu hesaplar, makinenin üstündeki düğmelerden daha küçük olan bir silikon dilimi içinde yer alır. Bu, entegre diye anılan bir devredir. Bu devrelerde, içlerinden milyonlarca elektronun aktığı binlerce eleman vardır. Makinenin içinde, ayrıca, elektronların akımını sınırlandıran rezistanslar, dalgalanmaları düzelten kapasitanslar ve devreden geçen elektron sayısını azaltan ya da çoğaltan transistorlar vardır.

Bu dilimden sayısız elektriksel bağlantı çıkar... Tıpkı bir böceğin bir sürü bacağı gibi... Bunlar, öteki kapasitanslar ve rezistanslarla birlikte, plastik bir levha üzerine bakır baskılı bir devreye bağlanırlar.

Hesap makinesinin üstündeki düğmelere basınca, bilgi isteğinizi silikon dilimine ileten adres çizgileri (hatları) ile size yanıtı aktaran bilgi çizgileri (hatları) arasında bağlantılar kurulur.

Çoğunlukla hesap makinelerinde, silikon dilimi tarafından yayılan uyarı işaretlerini taşıyan 3 ya da 4 bilgi çizgisi bulunur. Karmaşık makinelerde bu bilgi çizgilerinin sayısı 17'ye kadar çıkar.

Silikon diliminin yaydığı uyarılar, ekran güçlendiricisi diye adlandırılan bir aletten geçirilirler. Bu, işaretleri güçlendirir. Böylece, işlemlerimizin yanıtını saniye bölümleri içinde ışıklı sayılar halinde alabiliriz.

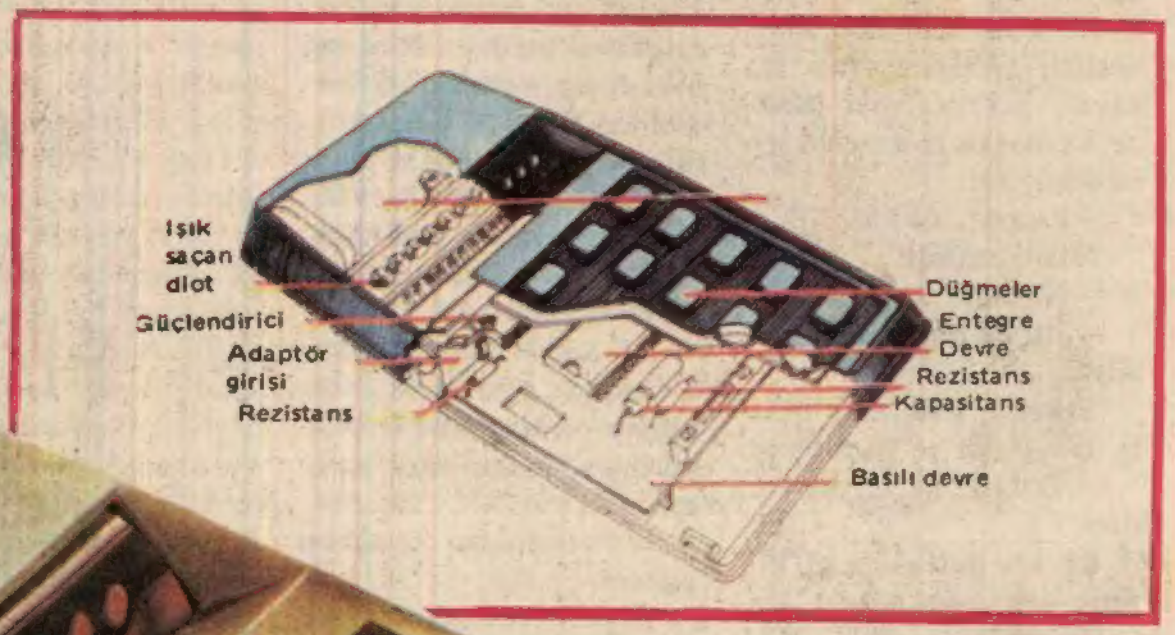

Bu makinenin yüreği, beş kuruşluktan daha küçük bir silikon dilimidir...

MEHMET'İN ÇEVRESİ

ATİLA ALPÖGE
DEVRİM ALPÖGE

DENİZLE ARAMIZDAKİ PERDE

El ele tutuşmuş yürüyorduk. Birden Mehmet'in bana yan yan baktığını farkettim.

— Sinirlisin.

— Nereden çıktı şimdi bu, Mehmet?

— Çok yerden. Örneğin avucunun içi terliyor. Sen heyecanlandın mı, sinirlendin mi avucunun içi terler. Sonra hiç konuşmuyorsun. Çok da hızlı yürüyorsun. Senin koca adımlarına yetişebilmek için canım çıktı. 11 yaşında bir çocuk olduğumu unutmuş gibisin.

— Kusura bakma, Mehmet.

Durdum. Deniz kıyısındaydık. Bir yanda kıyının kayalıkları vardı, bir yanda da ana cadde. Otomobiller hızla geçip gidiyordu. Yol tıkış tıkıştı. Bizim olduğumuz kaldırıma bile otomobiller park etmişti.

— Şu kayalıklara oturalım da, biraz dinlen.

— Sen dinlen. Belki sinirlerine iyi gelir.

— Tutturdun gene Mehmet. Sinirli değilim.

— Sinirli değilsen bile gerginsin. Ben senin niye gergin olduğunu biliyorum.

— Niyeymiş?

Tatlı tatlı güldü. Gözleriyle etrafı taradı. Ben de bakmak için başımı çevirdim ve bir otomobilin ön farı ile burun buruna geldim. İrkildim. Mehmet ayaktaydı; benise bir kayanın üstüne çökmüştüm. Ben otururken bir otomobil kaldırıma çıkıp park etmişti; ben farkına bile varamamıştım. Burnuma benzin ve lastik karmaşığı bir koku geldi. Otomobilin ön tarafındaki girinti ve çıkıntılarda yansıyan güneş gözümü aldı. Suratımı buruşturarak başımı çevirdim. Bunu noktalamak ister gibi aracın kornası öttü. Peş peşe üç kez. Otomobildeki adam ileride gördüğü bir arkadaşına el sallıyordu.

— Kalk Mehmet gidelim. Evet, sinirliyim.

El ele tutuştuk gene. Karşı kaldırıma geçmeye çalıştık. Kolay olmadı. Bu karmaşık trafikte hız yapmaya çalışan bir sivri akıllı birden üstümüze saldırdı. Hemen fren yapmasaydı ezilmiştik. Adam arabanın içinden bize elini kolunu salladı, kötü kötü söylendi. Ben de aynı şeyi ona yapacaktım ama Mehmet elimden çekip sürükledi.

İleride küçük bir tepe vardı, ona tırmandık. Buradan çevre daha iyi görünüyordu. Deniz, denizdeki sandallar, kıyı ve kayalar... Sonra, kaldırımda park etmiş otomobiller,karma karışık bir trafik, araçlarla boğuşan insanlar, trafik sesi, korna sesi, koşuşma, telaş, toz, egzos gazı, duman...

Mehmet'in gözlemi doğruydu. Beni farkına bile varmadan gergin yapan buydu. Bu çevre. Bu ses düzeni, bu görüntü ortamı beni huysuz yapmıştı. Kaçıp gitmek istemiştim; onun için hızlı yürümüştüm, onun için avuçlarım terlemişti.

— Senin belediyede arkadaşların var. Buna nasıl izin veriyorlar?

— Ne bileyim Mehmet? Herhalde onlar senin gözünle görmüyorlar burayı. Otomobillerinin içinden seyrediyorlar.

— Demek araçlar insanlardan daha önemli.

Sustum. Haklıydı. Ne diyeyim!

Daha önce baktığım zaman denizi görürdüm. Dalgalar dinlendirirdi beni, yosun kokusu hoşuma giderdi. Motorları, sandalları izlemeye bayılırdım. Şimdi bütün bu güzel şeylerle arama bir perde girmişti. Pis kokulu, gürültülü, kargaşa dolu bir perde. Caddeden göğe doğru yükseliyordu sanki. Bunun arasından denizi görebilirsen ne iyi.

— Deniz kıyısını yitirdik Mehmet. Bundan sonra buraya ne zaman gelsem, hep bu çirkinliği göreceğim. Hiç zevk almayacağım. Deniz bitti artık benim için.

— Kıyı şu anda mı bitti sanki?

— Doğru. Daha önce bitmiş. Ama bittiğini ben yeni anladım.

Böyle şeyler zamanla oluşuyor, birike birike. Ufak ufak. Başında farkına bile varılmıyor. Birden ortaya yepyeni bir çevre çıkıyor. Burada da, daha çok araç gelebilsin diye yolları genişlettiler; her yer, kaldırımlar bile otoparka dönüştü. Yürümeyi, gezip dolaşmayı sevenlere, sessizliği ve sakinliği arayanlara yer kalmadı burada.

İnsan çevre nedir, bilmezse böyle bir gelişmenin olabileceğini önceden kestiremiyor. Galiba bizim Mehmet çevrenin ne olduğunu benden iyi biliyor. Bir gün ona bunun ne olduğunu sormalıyım.

Bilginler, telsiz antenlerini en uzak galaksilere çevirmişler, uzayı dinliyorlar...

YILDIZLARA ÇAĞRI

Bir yerlerde, bir gökbilgini kulaklarına yapışık kulaklıklarıyla bir şey duyacaktır. Duyduğu ses, bir düdük sesi, bir vızıltı ya da fısıltı gibi çıkan bir sözcük olabilir. Kulaklığa gelen ses, uzayda milyonlarca kilometre yol geçip gelecektir. Bu işaret sesi, evren tarihinde dönüm noktası olacaktır. Çünkü, bir başka dünyada, bir başka galaksi-de, bizimkine benzeyen ya da bizimkinden gelişkin bir yaşam olduğunu kanıtlayacaktır.

O ses ne zaman duyulacak, kimse bilmiyor. Bilginler coşkulu bir çabayla çalışmalarını sürdürüyor ve bekliyorlar. Uzayın derinliklerinden gelecek işareti dinliyorlar.

Radioastronomi bilginleri, hedef aldıkları en yakın yıldızlardan en uzaktaki galaksilere kadar çeşitli dalgaboylarında araştırmalarını yürütüyorlar. Gittikçe artan inanca göre, evrende bir yerde var olan yaşam, sanıldığından daha basittir.

Sovyetler Birliği'nde düzenlenen "Dünya Dışında Yaşam" konferansında, Amerikan ve Sovyet bilginleri, yalnızca bizim galaksimizde bir milyondan fazla gelişmiş uygarlık bulunabileceğini ileri sürdüler. Bilginler bu sayıya, galaksi-de bulunabilecek güneş sistemlerinin sayıları üzerinde çalışarak varmışlardı. Daha da ileri giderek bazı sistemlerde yaşam olabileceğini ve bazı gezegenlerde çok gelişmiş uygarlıklar bulunabileceğini söylediler. Gelişmiş uygarlıklar da bizimle haberleşme yolları bulabilirler.

Binlerce yıldızdan bir tanesi, kendi yörüngesi içinde yaşamı sürdürebilecek bir tek dünyaya sahip olabilir. Bizim galaksimizde milyonlarca yıldız olduğuna göre, radioastronomi bilginleri çok yoğun bir çalışma yapmak zorundalar. Yine de, sonuçta, çabalarını başarıyla süsleyebilirler.

İlk dinleme programı 1960'da başladı. Amerika'da, Batı Virginia'daki gözlemevinde çalışan bilim adamları, radyoteleskoplarını bizim güneşimize benzeyen ve bize en yakın iki yıldıza çevirdiler. 150 saat kadar dinledikten sonra hiç bir sonuç elde edemediler.

Sonraki yıllarda daha güçlü bir teleskop yerleştirildi gözlemevine. O zamandan beri, yakınımızdaki on kadar yıldız araştırıldı. Bunlar arasında, Tau Ceti, Epsilon, Eridani ve Barnard yıldızları var. Barnard yıldızı, bize en yakın ikinci yıldızdır ve bir gezegen sistemine sahip olduğu sanılmaktadır.

Bilginler kendilerine şu soruları sormaktalar:

"Uzayda bir yerde yaşam olduğunu kabul edersek, bu yaşam koşulları içinde bir radyo vericisi yapabilecek, bunu çalıştıracak yaratıklar

olabilir mi? Olduğunu kabul edersek, acaba hangi dalgaboyunu seçerler?"

Gökbilimciler, iki dalgaboyunu kullanılabilir diye kabul ediyorlar. Büyük çoğunluğu 21 santimi uygun görüyorlar ve bu frekans üzerinde dinleme işlemlerini yürütüyorlar.

Diğerleri ise, galaksimizdeki yayın yapacakların 1.35 santim üzerinden işaret yollayacaklarını düşünerek, telsiz antenlerini bu santim üzerinde tutuyorlar.

Kanada'daki Algonquin radyoteleskopu, 1.35 santim üzerinde araştırma yapmaktadır. 1974 yılında, 13 yıldız üzerinde çalışmalarını yoğunlaştırmıştır. Çalışmacılar, bizim güneşimize benzeyen 500 yıldızı dinleyeceklerini umuyorlar. Ne kadar çok yıldız dinlerlerse, görünmeyen bir dünyadan gelecek sesi duyma şansları artacaktır.

Porto Riko'da, Amerikalı bilginlerin çalıştıkları gözlemevi ise 50 galaksi inceleyecek. Araştırmalarını 21 santim üzerinde yürütecekler. Gökbilimciler, teleskoplarını uzak galaksilere çevirdiklerinde milyonlarca yıldızı ışık demetleri içine alabilecekler.

Aynı anda, böylesine büyük sayıda yıldızı dinlerken de, bir yayını duyma olasılıkları da çoğalacak

Başka yerlerdeki bilginler de radyo-kulaklarını evrenin uzak köşelerine çevirmiş, ses bekliyorlar. Amerikan uzay çalışmalarını yönetenler, uzaya bir uydu yerleştirmişler. Uydunun içinde çok gelişmiş bir teleskop yer alıyor. Teleskopun görevi, yıldızların ültraviole ışınlarını incelemek. İncelemenin nedeni ise, bazı bilginlerin uzak dünyalar arasındaki işaretleşmede ültraviole lazerlerinin yardımcı olacağına inanmaları.

Bu görünmeyen ışınlara karşı duyarlı aletler, herhangi bir yayın olursa, bunu bulup çıkarabilecektir.

Yukarıda resmi görülen Kanada'daki Algonquin radyo-teleskopu, 500'e yakın güneş sisteminde yaşam belirtileri aramaktadır. Acaba bir gün, aranan belirtiler bulunabilecek mi?

Evrene uzanmış tüm bu keskin elektronik kulaklara rağmen, hâlâ hiçbir ses, hiçbir mesaj alınamadı. Ne var ki, bilginler çok çok büyük bir alanda araştırma yaptıklarını bildikleri için düş kırıklığına uğramadan görevlerini sürdürüyorlar.

Bazı bilginler, bin ışık yılı uzaklığa kadar araştırma yapmaları gerektiğine inanıyorlar. Bir ışık yılı, ışığın bir yıl içersinde aldığı yola denir... Yani 5.88 milyon kere milyon mil!.. Bizlerin dünyalı düş güçlerimizin çok ötesinde bir uzaklık. Ne var ki, bu akılalmaz uzaklık içersinde 100,000 yıldız da incelenmiş olacak.

Uzak yarışında Sovyetler de hiç geri kalmıyorlar. Bilim adamları 60 ışık yılı ötede 11 tane güneş-tipi yıldız bulmuşlar. 30 santim üzerinden dinledikleri halde, onlar da hiçbir mesaj alamamışlar. Andromeda adlı galaksi de bu arada iyice taranmış. Çünkü bu büyük yıldız sisteminin bir köşesinde zekâ düzeyleri çok yüksek bir insan ırkının bulunabileceği ve bu kişilerin dünyamıza haber ulaştırabilecek kadar güçlü bir takım aletlerle yayın yapabilecekleri düşünülmüştür.

Ruslar ayrıca 50, 30 ve 16 santimetrelerde yıldızlardan gelebilecek işaretleri dinlemek üzere bir telsiz anteni istasyonu kurmuşlardır. Bu işin kontrol programını sekiz yer istasyonu, iki uydu sağlamaktadır.

Tüm bu çalışmalar yanısıra, herkesi duraklatan bir düşünce vardır: Ya diğer dünyalardaki insanlar da, bir yayın yapmayıp yalnızca bizler gibi dışardan gelecek sesleri duymaya çalışıyorlarsa? Belki de, bu durumun pek parlak olmayışını açıklayabilir.

Açıkçası, bizlerin, öteki dünyalılar tarafından alınabilecek bir takım işaretler yollamamız gerekir. Porto Riko'daki teleskop, bizim galaksimizin en uç noktasına işaret yollayabilecek güçtedir. Her iki yarımküreye yerleştirilecek birer verici, sürekli olarak galaktik düzlüğü tarayabilir. Uzayda, bu yayın ışık demeti içinde kalan birisi, kendi ışığını aynı dalgaboyuna çevirip bir karşılık yollayabilir. Bir gün, bu düşler de gerçekleşecektir.

Eğer bir başka gezegende yaşam izlerine raslanacak olursa, bu nasıl araştırılacak? Belki de, aşağıda resmi görülen insansız uzay aracıyla...: Resimde, uzay roketinin, Yay takımyıldızında Lagoon nebulasına doğru ilerleyişi görülüyor. Önde görülen gezegenler ise hayal ürünüdür...

FEN VE TABİAT

DÜNYAMIZ VE GÖKYÜZÜ-2

1. Dünyamızın üstündeki bütün maddeleri, havayı bile kendine çeken, her şeyin yerli yerinde durmasını sağlayan güce ne denir?
   (a) Çekül.
   (b) Uzayçekim.
   (c) Yerçekimi.
   (d) Çektiri.

2. Eksen nedir?
   (a) Dünyamızın ortasından geçip iki kutup noktasını birbirine bağlayan hayali çizgidir.
   (b) Dünyamızın çevresini boydan boya dolanan enlemlerin en büyüğüdür.
   (c) Ekvatorun kuzeyindeki bölüme verilen addır.
   (d) Dünya ile ay arasındaki hayali düz çizgidir.

3. Dünyamızın güneş çevresinde dönmesinden hangi olay meydana gelir?
   (a) Gece ile gündüz.
   (b) Hafta.
   (c) Ay.
   (d) Yıl.

4. Şubat ayının 29 gün çektiği ve dört yılda bir oluşan yıllara ne denir?
   (a) Uzunyıl.
   (b) Artıkyıl.
   (c) Ayyılı.
   (d) Yılbaşı.

5. Gündüzlerin en uzun, gecelerin de en kısa oldukları gün hangisidir?
   (a) 21 Mart.
   (b) 22 Haziran.
   (c) 23 Eylül.
   (d) 22 Aralık.

6. Ekvatorda havanın hep sıcak, kutuplarda ise her zaman soğuk olmasının nedeni nedir?
   (a) Ekvator güneşe yakın, kutuplar ise uzaktır.
   (b) Ekvatora güneş ışınları her zaman dik, kutuplara ise eğik gelir.
   (c) Ekvator tropik bitkilerle, kutuplar ise buzlarla kaplıdır.
   (d) Ekvator güneş görür, kutuplar ise görmez.

7. Dünyamızın tek uydusu olan ayın bizden uzaklığı yaklaşık ne kadardır?
   (a) 147,000 kilometre.
   (b) 275,000 kilometre.
   (c) 384,000 kilometre.
   (d) 550,000 kilometre.

8. Ay, dünyamızın çevresinde dönüşünü kaç günde tamamlar?
   (a) 7 günde.
   (b) 14 günde.
   (c) 29 günde.
   (d) 365 gün 6 saatte.

9. Ayı yıldızlardan ayıran belli başlı özelliklerden biri nedir?
   (a) Yıldızlar birer ısı ve ışık kaynağıdır; ay ise bir ısı ve ışık kaynağı değildir.
   (b) Yıldızlar birer gök cismidir; ay ise gökte bulunmasına karşın bir gök cismi değildir.
   (c) Yıldızlar büyüyüp küçülmezler; ay ise sürekli olarak büyüyüp küçülür.
   (d) Yıldızlar oldukları yerde dururlar, hiç kımıldamazlar; ay ise hareketlidir.

10. Yeni ay... İlk dördün... Dolunay... Son dördün... Bunlar, ayın değişme dönemlerinde aldığı adlardır. Bu değişme dönemlerinin tümüne ne ad verilir?
   (a) Tüm dördün.
   (b) Ayın evreleri.
   (c) Ayın oluşumu.
   (d) Ayın hareketi.

11. Gelgit nedir?
   (a) Dünyadaki suların, ayın çekim gücüne kapılarak yükselip alçalmalarıdır.

MATEMATİK PROBLEMLERİ

TOPLA-ÇIKARMA

(1) Pazartesi sabahı, Ali'nin 1550 kuruşu vardı. Bu paranın 750 kuruşuyla bir dergi, 150 kuruşuyla bir kalem, 225 kuruşuyla da dosya kâğıdı aldı. Geriye kaç kuruşu kaldı?

(2) Ayşe, Pazartesi günü 750, Salı günü 125, Çarşamba günü de 275 kuruş harcadı. Bu üç gün içinde, babasından 1750 kuruş almıştı. Acaba Çarşamba akşamı Ayşe'nin kaç kuruşu kalmıştı?

(3) Ali ile Ayşe'nin toplam 3850 kuruşları vardı. Bu paranın 300 kuruşuyla bir gazete, 750 kuruşuyla bir dergi aldılar, 250'şer kuruşa da birer gazoz içtiler. Acaba geriye kaç kuruşları kaldı?

(4) Ali, bakkaldan 300 kuruşa bir ekmek, 300 kuruşa bir gazete, 650 kuruşa da bir paket bisküi aldı. Bakkala 20 lira verdi. Acaba paranın üstü olarak bakkaldan kaç kuruş aldı?

Dünyamızın uydusu Ay

(b) Suların, akıntıyla kıyılardan kıyılara gelip gitmeleridir.
(c) Ayın, dünya çevresinde hareket etmesidir.
(d) Güneş sistemindeki bütün gezegenlerin ve uydularının güneş çevresinde uyumlu bir biçimde dönmeleridir.

12. Güneş tutulması, hangi durumda meydana gelir?
(a) Ay, güneşle dünya arasına girince.
(b) Dünya, güneşle ay arasına girince.
(c) Güneş, dünyayla ay arasına girince.
(d) Dünya, güneş ve ay, uzayda hayali bir üçgen oluşturunca.

13. İnsanoğlunun yapıp uzaya fırlattığı ve dünyamızın çevresinde belirli bir yörüngeye oturup dönen araçlara ne denir?
(a) Sputnik.
(b) Apollo.
(c) Kozmonot.
(d) Yapma uydu.

14. İçlerinde insan bulunduğu halde uzaya fırlatılan bazı uzay araçları vardır. Bu araçların içlerinde çeşitli gereçler bulunur. Yeryüzündeki merkezlerden yönetilen bu araçlara ne ad verilir?
(a) Nasa.
(b) Uzay gemisi.
(c) Kompüter.
(d) Vostok.

15. 1961 yılında uzaya ilk insan gönderilmişti. 1 saat 48 dakika uzayda kalan bu insanın adı nedir?
(a) John Glenn.
(b) Neil Armstrong.
(c) Yuri Gagarin.
(d) Jules Verne.

16. İnsanoğlunun aya ilk ayak bastığı tarih nedir?
(a) 10 Haziran 1967.
(b) 16 Temmuz 1969.
(c) 25 Ağustos 1971.
(d) 14 Eylül 1973.

GENEL KÜLTÜR

BEN KİMİM?

● 8 Şubat 1828'de Fransa'nın Nantes kentinde doğdum. Hukuk öğrenimi gördüm. Sonra yazarlığa başladım. İlk kitabım olan "Balonla Beş Hafta"yı 1863 yılında yayımlattım. Bu yapıtın kazandığı başarı üzerine, ardarda romanlar yazmaya koyuldum. Kırk yıl içinde altmışın üstünde roman ve bir çok öykü yazdım. 24 Mart 1905'de Amiens'de öldüm. Acaba ben kimim?

JULES VERNE

BEN NERESİYİM?

● Dünyaya yakın bir gezegenim. Ondan altı kere küçüğüm. Hava tabakasıyla kaplıyım. İki uydum var. Güneşin çevresinde 687 günde dönerim. Bilin bakalım, ben hangi gezegenim?

BEN NEYİM?

● Yerkabuğundaki çatlaklardan çıkan mağmaya lav, çıktığı yere de yanardağ denilir. Bunları biliyorsunuz. Peki, bir soru sorayım size: Lavlar benden fışkırır... Yanardağ bacasının yeryüzüne açılan ağzıyım... Acaba ben neyim?

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

FEN VE TABİAT

1—c	2—b	3—a	4—b
5—a	6—b	7—d	8—a
9—d	10—b	11—a	12—d
13—a	14—c	15—d	16—d
17—b	18—a	19—a	

MATEMATİK PROBLEMLERİ

1 — 3950 kuruş
2 — 2450 kuruş
3 — 4600 kuruş
4 — 2750 kuruş

GENEL KÜLTÜR

Ben Kimim — Magellan
Ben Neresiyim — Merkür
Ben Neyim — Fosil

SÖZCÜKLER ARASINDA

EMİN ÖZDEMİR

Geçen hafta hangi sözcükler arasında dolaştınız? Ana sözcüğü ve o sözcükten üretilebilecek sözcükleri bulabildiniz mi? Verdiğimiz ana sözcük, yüzyılımızın önemli bir aygıtı olan BİLGİSAYAR'dı. Tanımları, açıklamaları, ipuçlarını doğru kullandıysanız bilgisayardan şu sözcükleri üretmeniz gerekirdi: (1) Bil... (2) İl... (3) İlgi... (4) Bilgi... (5) İs... (6) Say... (7) Saygı... (8) Ay... (9) Aydın... (10) Yar...

Bu haftaki ana sözcüğümüz de şöyle tanıtlıyor kimliğini:

Ben dokuz harfli, dört heceli, bileşik yapılı bir sözcüğüm. Gökyüzü ve hava olaylarıyla yakından ilgiliyim. İşte size kimi ipuçları... Bilin bakayım, ben neyim?

(1) Üç harften oluşan ilk hecem, çok anlamlı bir sözcüktür. Birinci anlamı, bir organımızın adıdır. İkinci anlamı da, suyun topraktan kaynadığı yer demektir. Delik anlamına da gelir, oda ve bölme anlamına da. Bu sözcükle birçok deyimler yapılmıştır. Bir ozanımız Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şu dizelerinde çoğul biçimiyle kullanılmıştır bu sözcük:

Gökanne gece yarısı daha güzeldir
Seslenir sanki bana: Uyu güzel yavrum.
Uykum var ama kapatamıyorum gözlerimi
Bakmaya doyamıyorum. (GÖZ)

(2) Birincide bulduğunuz sözcüğün sonuna "—cü" ekini getirirseniz elde edeceğiniz sözcük, kendisine gözetlemek işi yaptırılan kimse anlamına gelir. (GÖZCÜ)

(3) Birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci harflerim bir buyruk oluşturur. Neler olduğunu, neler olacağını öğrenmek için bakıp bekle anlamına gelir bu buyruk. Bekleme yerine de kullanılır. Bir halk türkümüzün şu dizelerinde bu anlamda kullanılmıştır:

Çıktım Kozan'ın dağına
Karı izleyi izleyi.
Yaralarım göz göz oldu
Cerrah gözleyi gözleyi. (GÖZLE)

(4) İkinci ve üçüncü harflerim tek heceli bir sözcüktür. Üvey sözcüğünün karşıt anlamlısıdır. (ÖZ)

(5) Dördüncüde bulduğunuz sözcüğün sonuna "—el" ekini getirirseniz elde edeceğiniz yeni sözcük yalnız tek bir şeye, bir kimseye ait olan anlamına gelir. (ÖZEL)

(6) "—el" ekini değil de "gür" sözcüğünü getirirseniz, "tutsak" sözcüğünün karşıt anlamlısı çıkar ortaya. (ÖZGÜR)

(7) İkinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı harflerimin oluşturduğu sözcük, bir daha görmek ya da kavuşmak isteği anlamına gelir. (ÖZLEM)

(8) Yedincide elde ettiğiniz sözcüğün başına birinci harfimi koydunuz mu, bir şeyin ortaya çıkan türlü belirtilerini gözden geçirme, inceleme işi anlamında bir sözcük oluşur. (GÖZLEM)

(9) Yedinci ve sekizinci harflerim konut sözcüğünün eşanlamlısıdır. (EV)

(10) Dokuzuncuda bulduğunuz sözcüğün sonuna "—cil" ekini getirirseniz eve ve insana alışmış anlamına gelen bir sözcük oluşur. (EVCİL)

Bulabildiniz mi beni? Gökbilim araçlarının bulunduğu, gözlem işlerinin yapıldığı bir yerim. Bilin bakalım, ben neyim?

Ana sözcük:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
G	Ö	Z	L	E	M	E	V	İ

DERGİMİZE ABONE OLMAK İÇİN...

Dergimize abone olmanın iki yolu var: (1) Türkiye'nin herhangi bir yerindeki İş Bankası şubesine gideceksiniz. Abone ücretini İş Bankası Cağaloğlu Şubesi 150 numaralı hesaba yatırmak istediğinizi söyleyecek, ücreti yatırınca bir makbuz alacaksınız... (2) Ya da, abone tutarını (6 aylık — 169 lira... 1 yıllık — 338 lira) şu adrese göndereceksiniz: "Milliyet Gazetesi, Satış Servisi, Cağaloğlu, İstanbul"... Abone tutarını gönderdikten sonra, yukarıdaki adrese mektupla bilgi verirseniz, abone işleminiz çok kısa sürede tamamlanır ve derginiz her hafta adresinize Pazartesi'den önce yollanır.

BİR OLAYIN ARKASI

YARGIÇ KARŞISINDAKİ BİLGİN

Bu kez sözünü etmek istediğimiz olay, bir bilgin'in yargılanması. 1564-1642 yılları arasında yaşayan, fizik ve gökbilimi dallarında yaptığı buluşlarla tanınan İtalyan bilgini Galile, 12 nisan 1633 günü yargıçların karşısına çıkarılmıştı. On yargıç vardı karşısında ve bunlar Engizisyon adı verilen özel bir mahkemenin üyeleriydi. Katolik kilisesince dine karşı gelenleri cezalandırmak üzere kurulan bu mahkeme, suçunu kabul ettirmek için sanığa her türlü işkence yaptırmaya yetkiliydi. Verdiği kararlar ise hemen uygulanırdı. Suçlu bulduklarına, yakılarak öldürülme cezası vermekle ünlüydü.

Bu kadar acımasız davranan, bu denli kesin kararlar veren, ortalığa saldığı korkuyla insanları bunca titreten bir mahkeme karşısına neden çıkarılmıştı Galile? Suçu neydi?

Bir kitap yazmıştı Galile ve bu kitabı sansür kurulundan baskı izni alarak 1632 yılında Floransa'da bastırmıştı. Büyük başarı kazanan bir çırpıda tümüyle satılan bu kitap, aynı zamanda şimşekleri de üzerine çekmişti. Roma'da bulunan Papalık, baskıyı durdurmalarını, satılan kitapları paralarını ödeyip geri almalarını istiyordu.

"Yüce Dünya Yöntemleri Konusunda Konuşmalar" adını taşıyan bu kitapta Galile, üç konuşmacıyı karşı karşıya getirmişti. Bunlardan biri, kuramlara karşı çıkıyor, öbür ikisi de onu yanıtlıyordu. Kitaptan çıkan sonuç, 1473-1543 yılları arasında yaşamış Polonyalı Kopernik'in kuramını daha da güçlendirerek doğrulamıştı. Dünyanın, gezegenler sisteminin ortasında ve devinimsiz olduğu kuramına karşı, Kopernik, bunun böyle olmadığını ileri sürmüştü. Dünyanın hem kendi çevresinde döndüğünü, hem de öteki gezegenlerle birlikte güneşin çevresinde döndüğünü, yani sistemin ortasında dünyanın değil güneşin bulunduğunu ortaya atmıştı. Galile de, teleskobu bulduktan sonra, gezegenleri ve güneşi gözlemiş, Kopernik'in kuramının doğruluğunu anlamıştı. Kitap yazmakla, bu kuramın haklı olduğunu herkese göstermek ve kanıtlamak istemişti.

1592 yılında Giordano Bruno adlı bir başka gökbilimciyi yargılayıp Roma'da yakılmasına karar veren Engizisyon mahkemesinin Galile'yle ilgili dosyasındaki tek belge bu kitap değildi. Galile, daha önce de, Roma'ya gitmiş, kardinaller arasında dost bildiklerine, Kopernik'in görüşlerinin kilisece yasaklanmamasını önermişti. Önerisi kabul edilmediği gibi, eline bu görüşleri yaymamasını ve savunmamasını isteyen bir belge verilmişti. Galile, 1624 yılında Roma'ya yine gitmiş açık görüşlü olduğunu düşündüğü yeni Papa'yla bir kez daha görüşmüştü. İnancına göre, bir kuramın son deneyi ancak doğa yoluyla yapılabilirdi. Papa ise, Tanrı'nın yapıtı olan dünyanın deney yoluyla açıklanabileceği inancına karşı çıkmıştı. Bu sonuçsuz girişimlerden sonra, başka çaresi kalmadığı için, sözkonusu kitabını yazmıştı Galile.

Mahkeme, üç duruşmada bitti. Galile'ye işkence yapılmadığı halde, yapılacağı yolunda gözü korkutuldu. Amaç, sahtecilik yaptığını ona kabul ettirmek ve boyun eğdirmekti. Nitekim mahkeme sonunda Galile, yanıldığını kabul etti. Bir daha, güneşin evrenin ortasında ve devinimsiz olduğunu,dünyanın ortada olmayıp kendisinin ve güneşin çevresinde döndüğünü sözle ve yazıyla savunmayacağına ilişkin bir belge imzaladı.

Galile'nin yargılanması, görünüşte dinsel, ama gerçekte siyasal bir olaydır. O yüzyılda yönetime Kilise egemendi. Ve bu egemenliğini sürdürürken yararlandığı tek kaynak Kutsal Kitap'tı. İnsanları, bunun dışında bir başka kaynağa yöneltirlerse, Kilise güçsüzleşecek ve yönetimden uzaklaşacaktı. İşte Galile bunu yapmıştı. İnsanların mucizelere değil, bilimin gözlem ve deney yoluyla bulduğu gerçeklere inanmasını savunmuştu. Mucizeler yerine evrende doğa kurallarının geçerliliğini öğrenen insanları artık Tanrı adına yönetemeyeceğini bilen Kilise de onu yargılayıp susturmuştu.

MÜJDAT GEZEN

ÇOCUK MİZAHI

Sevgili çocuklar,

Önümdeki mektuplar öylesine üstüste birikmiş ki, içinden sizlere uygun fıkra ve anılarınızı ayıklamakta, ne yalan söyleyeyim, güçlük çekiyorum.

Bu haftaki ilk mektubumuzdan çıkan fıkracık İstanbul'dan Zeynep Yalım adlı kardeşimizden. "Kendi yapıtım olan bir fıkra," diyor Zeynep. Ben de ilk kez duyuyorum.

SIVI CİSİMLER

Öğretmen çocuklara şöyle bir ödev vermişti. Herkes evde, sıvı cisimlerin bir listesini çıkaracaktı.

Kayhan defterine şunları yazdı:

1. Su
2. Süt
3. Mürekkep
4. Şekerli su
5. Tuzlu su.

Kıbrıs, Lefkoşe'den iki kardeş okurumuz Selhan ve Selcan Garip, aşağıdaki güzel fıkrayı göndermişler.

NE YIKARSIN?

Ahmet annesiyle konuşuyordu. Annesi:

— Oğlum, pantolonlarını kirletme, dikkatli oyna, sana pantolon yetiştiremiyorum, dedi.

Ahmet yanıtladı:

— Ama anne, ben pantalonlarımı kirletmezsem sen ne yıkarsın?

Manisa'dan Aysun Gün adlı kardeşimizin fıkrası'nın adı: GERÇEK.

Şarlatanın biri büyük bir kalabalığı etrafına toplamış, anlatıyordu:

— Hanımlar, beyler, gördüğünüz bu hayat şurubu torunlarınızın torunlarını görmenize yarar. Bakın çelik gibiyim ve daha geçen gün 150 yaşıma bastım.

Bir müşteri merak edip adamın yardımcısına sordu:

— Bana bak, bu adam gerçekten 150 yaşında mı?

— Bilmem ki kardeşim, ben yalnız 100 yıldır yanında çalışıyorum.

Aytül Öztan kardeşimiz de tamamen kendi ürünü olan bir fıkrayı göndermiş bize.

KASA

Aycan'la Ercan konuşuyorlardı.

Aycan:

— Benim annem altınlarına çok özen gösterir. Çalınmasınlar diye 10,000 liraya özel kasa yaptırdı. Yatarken onları kasaya koyuyor.

Ercan Aycan'ın sözünü kesti:

— Benim annemin üzerinde mücevher olmadığı gün yoktur. Yatarken bile mücevher takar. Onun için anneme göre bir kasa yaptırdı babam, yatarken annemi kasaya kitliyor.

Geçenlerde kızım Elif'le konuşuyorduk. Bana:

— Babacığım, ülkemizde kaç tane göl var? dedi.

Ben biraz düşünerek yanıtlamaya çalıştım:

— Van Gölü, Tuz Gölü, Eğridir Gölü, Beyşehir Gölü. Eeeee, epeyce var kızım, şimdi tümünü sayamam, unuttum.

— Peki babacığım, bunlar sonradan unutuluyor da neden bize öğretiyorlar?

Şimdi önümdeki mektuplarınıza dönüyorum yeniden ve ilk mektubu açıyorum. Istanbul'dan Zühal Gemici adlı kardeşimiz yollamış.

AYAKKABI

Ana Okulunda çalışan bir öğretmen, çocukların ayakkabılarını giydiriyordu. Sıra Erdal'a geldiğinde epeyce uğraştıktan sonra, sonunda ayakkabıyı giydirdi. Tam iplerini bağlamak üzereydi ki, Erdal:

— Bu ayakkabı benim değil, dedi.

Öğretmen bunu duyunca yeniden ayakkabıyı çıkardı ve sordu:

— Peki kimin?

— Kardeşimin, ama annem bana giydiriyor.

Tulga Yaran gibi bir çok arkadaşımızın güzel fıkraları çok bilindiği için burada yayınlamıyorum. Kendi bulduğunuz fıkralar umarım sizin de daha çok beğeninizi kazanıyor. Örneğin M. Murat Yararoğlu arkadaşımızın başından geçen sevimli olay gibi:

SINIFTA

Türkçe dersindeyiz. "Ağaç Sevgisi" adlı bir konuyu işlemiştik. Dersin sonuna yaklaşılmıştı. "Ağaca verilen önem" hakkında konuşuyorduk. Öğretmenimiz "ağaca gösterilen sevgiden dolayı bir çok insana da ağaç isimleri verilmiştir. Buna bir kaç örnek verebilir misiniz?" dedi. Parmak kaldırıp söyledik:

— Gül, Selvi, Kiraz, vb...

Bir arkadaşımız da dalgınlıkla parmak kaldırıp:

— Meşe hocam, dedi.

Aniden sınıfta bir kahkaha koptu. Tüm sınıf gülüyorduk.

İzmit Ortaokulu öğrencilerinden Şahabettin Bakkal adlı kardeşimizin şu fıkrasıyla bu haftamızı da kapatalım sevgili çocuklar:

ALAMIYORUM

Öğretmen, Erol'u tahtaya kaldırıp yedi ile üçü birbiriyle çarpmasını söylemiş. Öğretmen beklemiş beklemiş, yanıt alamayınca:

— Oğlum niye çarpmıyorsun? demiş.

Öğrencinin yanıtı şu olmuş:

— Efendim, birbiriyle çarpacağım ama sayıları tahtadan alamıyorum ki...

Gelecek haftalarda yine buluşmak üzere hoşça kalın, sevgili çocuklar...

KONUK YAZAR

ERMAN ŞENER

YAVAŞ YAVAŞ ACELE EDİNİZ

Eskiden, sizler gibi o unutulmaz ilkokul çağlarını yaşarken, "Bizim zamanımızda..." diye söze başlayanlara çok kızardım. Bendeki kadere bakın ki, şimdi o en kızdığım şeyi yapıp, "Bizim zamanımızda," diye başlayacağım. Evet, bizim zamanımızda televizyon yoktu. Bu yüzden de işimiz çok rahattı. Okuldan döner, kahvaltı eder, biraz oynar, sonra derse otururduk. Oysa şimdi televizyon var. Çoğunuzun derse başladığı saatlerde televizyon da başlıyor. Hem de çocuk programlarıyla... Haydi, gelin çıkın işin içinden: "Televizyon mu izlesem, ders mi çalışsam?"

Çoğunuz zaman zaman sormuyor musunuz bu soruyu?

Biz hiç sormadık. Çünkü bizim zamanımızda yoktu televizyon. O nedenle biz size oranla rahattık dedim zaten. Ama televizyonun varlığının sizler için bir yararlı tarafı var. Hiç belli etmeden sizleri "planlı – programlı" olmaya alıştırıyor. Okul dışındaki zamanlarınızı daha iyi değerlendirmeyi, kendi zamanınızı kullanmayı öğretiyor. Bunu henüz denememiş kardeşler varsa, hemen onlar da denesinler. Görecekler ki, "Zamanımı nasıl kullanabilirim?" sorusunu kendilerine sorduklarında ders çalışmak için de, oyun için de, bol bol zaman bulabilecekler.

●

Bazı sözler var ki, önce insana anlamsız geliyor. Örneğin, gününün en bilge kişisi olarak kabul edilen Sofokles, "Tek bir şey biliyorum," demiş, "o da hiç bir şey bilmediğimdir."

"Olur mu?" diyeceksiniz... Olur! Ünlü bilge, bu sözle bilginin genişliğini, onun sınırının olmadığını anlatmak istemiş. Her gün yeni bir şeyler öğreniyor insan. Her öğrendiği şey, onun yeni şeyler öğrenmesini gerektiriyor. Sonunda bakıyor ki, insanoğlu yaşamı boyunca hep öğrenmek zorunda...

Bilginin sınırı yok.

Bu konunun gerçeği bu... Ama yine bu konuda sevimli şakalar da var. Özellikle okulların açılışında hep şu fıkra gelir aklıma: Çocuk okula gitmiş. Akla gelmedik yaramazlıklar yapıyor. Öğretmeni bir gün tahtaya kaldırmış onu. Bir soru sormuş. Çocuk yanıt verememiş. İkinci soruya da öyle... Üçüncü soruya karşı da, "Bilmiyorum," deyince, öğretmeni kızmış:

"Hem hiç bir şey bilmiyorsun, hem de yaramazlık ediyorsun."

"İkisi de doğru, öğretmenim."

"Anlamadım..."

"İkisi de doğru, efendim. Yaramazlık ediyorum, hiç bir şey de bilmiyorum ama her şeyi bilsem burada işim ne? Buraya bilmediklerimi öğrenmeye geldim zaten..."

İşin yaramazlık bölümünü şaka diye kabul edelim ama ötesi doğru... Okul, hepimize bilmediklerimizi öğreten yer değil mi?

●

Yukarıda, ilk anda anlamsız gibi görünen bazı sözler vardır dedim ya, şimdi anlatacağım da onlardan biri... Amerika'nın eski cumhurbaşkanlarından Abraham Lincoln, günün birinde, pek sevmediği birine çiçek yollayacak. Çiçeğe bir de kart iliştirmek gerekli... Ne yazılsın?

Abraham Lincoln, sonunda bulmuş. "Şöyle yazın," demiş... "Bütün hayatın boyunca yaşarsın..."

Ne demek bu? O adam kimse, doğal olarak "hayatı boyunca" zaten yaşayacak. Çiçekçi anlamamış, genç Lincoln'e sormuş...

"Yaşamaktan yaşamaya fark var," demiş Lincoln... "Tüm canlılar yaşar. Ağaçlar, balıklar, sen, ben, daha milyarlarca kişi... Bu marifet değil. Marifet, adam gibi yaşamak... Çiçeği alan ne demek istediğimi düşünür, bu sonuca varırsa, çiçek işe yaramış demektir..."

●

Mahalle arkadaşınız var, okul arkadaşınız var, sıra arkadaşınız var muhakkak... Farkında olsanız da, olmasanız da yardımlaşıyorsunuzdur. "Ahmet, silgini versene...", "Mehmet, fazla dosya kâğıdın var mı?", "Ayşe, cetvelini versene..." gibi sözcükleri sık sık kullanıyorsunuzdur.

Arkadaşlarınız size yardım ediyorlarsa, siz arkadaşlarınıza yardım ediyorsanız, bundan hem kendiniz, hem arkadaşlarınız adına sevinin. Bakın, Pestallozzi ne demiş:

"Kendine yardım etmeyene kimse yardım etmez..."

Arkadaşınızın silgisini bir an için kullanıyor, o sizden cetvelinizi bir çizim için istediğinde veriyorsanız, demek ki, siz de, arkadaşınız da, "kendinize" yardım ediyorsunuz ki, başkaları da yardım ediyor.

Tabii bu arada yanlışlar da yapacaksınız. Örneğin, bir soruyu iyice anlamadan yanıtını vermeye kalkacaksınız, bir çarpım işleminde sağlamayı yapmadan sonucu söyleyeceksiniz. Olur böyle yanlışlar... Yine Lincoln, şöyle diyor:

"Yanlış yapmayan insan, hiç bir şey yapamaz. Önemli olan yanlış yapmak değil, yanlıştan ders almaktır."

Konfüçyüs de benzer bir şey söylüyor:

"Yanlış yapılır. Bu sanıldığı kadar kötü değildir. Ama yapılan yanlışı unutmak, onu tekrarlamak çok kötüdür."

●

Bir de Fransız sözü var. Özellikle ders çalışmaya başlarken bu sözü hatırlamakta yarar var. Fransızlar şöyle der:

"Yavaş yavaş acele ediniz."

Hani biz, "İki ayağım bir pabuca girdi," deriz ya, her şeyi öylesine karmakarışık eden bir acelecilik içinde olmamalı insan... Önce neyi, nasıl yapacağını, derse nasıl başlayacağını bir güzel saptamalı. Sonra "ağırdan almadan" dersi en iyi anlamayı sağlayacak bir hızla ders çalışmaya başlamalı anlamına...

Ve tabii, konuklar ev sahiplerini bıktıracak kadar uzun kalmamalı... Onun için hepinize başarılar dileyip, ben de bu yazının noktasını koymak için yavaş yavaş acele edeyim.

UYGARLIĞIN KİLOMETRE TAŞLARI

THOMAS EDISON

(1847-1931)

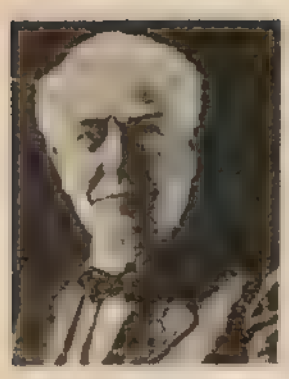

Kimi geceler elektrikler birdenbire kesiliverir... Karanlıkta, el yordamıyla mumları,gaz lambalarını ararken, elektrik ampulüyle aydınlamanın ne denli güzel,ne denli vazgeçilmez bir rahatlık olduğunu düşünürsünüz. Bir bakıma uygarlığın simgesidir elektrik ışığı. Yolların, evlerin, işyerlerinin pırıl pırıl aydınlanmasını sağlayan bu mükemmel buluş ilk kez Thomas Alva Edison'un kararlı, inançlı çabaları sonucu, 1879 yılını 1880'e bağlayan, karlı, soğuk bir gecede gerçek anlamda uygulanmaya konulabilmişti.

"Deha, yüzde bir esin, yüzde doksan dokuz kan ter içinde çalışmadır." derdi Edison. Gerçekten de kendisinden önce girişilen, ancak yarım bırakılan çalışmalara eğilip onları geliştiren, birer hayal olmaktan çıkarıp uygulamaya konmalarını sağlayan, bir yandan da tümüyle kendine özgü buluşlar yapan, yorulmak bilmez, gerçek bir "mucit"ti o.

Araştırmalarına güçlüklerle dolu çocukluk ve gençlik yıllarında başlamıştı. Bir yandan geçimini sağlamak, bir yandan da araştırmalarına gereken parayı bulmak için çalışmak zorundaydı. Önce Port Huron - Detroit arasında çalışan trenlerde bir iş buldu. Yolculuk sırasında gazete ve şeker satıyor, tren Detroit'te dururken de Demiryolu İdaresi'nin kendine ayırdığı bir vagonda deneyler, araştırmalar yapıyordu. O günlerde bir de baskı makinesi edinmişti. Bununla tek sayfalı bir günlük gazete çıkarıyor, telgrafçı dostlarından taze haberler elde ettiği için gazetesi kapış kapış satılıyordu. Ne var ki bu durum pek uzun sürmedi. Yaptığı bir deney vagonun cayır cayır yanmasına yol açınca trenden atıldı. Bir süre telgrafçılık yaptı. Bu arada çok yönlü araştırmalarını aksatmıyor, patentini alacağı ilk buluşları üzerinde yoğun biçimde çalışıyordu.

Edison'un uykuyla arası iyi değildi. Bu da günde on sekiz saat durup dinlenmeden çalışmasına olanak vermesi bakımından yararlıydı. "Uyku uyuşturucu maddeler gibidir," derdi, "çok alınırsa sersem eder insanı; zamanını, canlılığını yitirmesine, fırsatları kaçırmasına yol açar."

İlk laboratuvarına yirmi dört yaşındayken kavuştu Edison. New Jersey'de Menlo Park kasabasında koca bir binaydı bu. Çevre halkı onun art arda gelen buluşlarına bakarak büyülü güçlere sahip olduğu kanısına varmıştı. Adı "Menlo Parkı Sihirbazı"na çıkmıştı. Bu yakıştırmayı her duyduğunda, "Hadi canım, sıkı çalışmayla oluyor bunlar, gerisi boş!" derdi. Bilinen bütün büyük buluşlarını burada gerçekleştirdi. Bunlar arasında gramofon, elektrik ampulü, elektrikli tramvay gibi çok şey borçlu olduklarımız vardı. Ayrıca telefonun ve teleksin bugünkü biçimi almasında Edison'un büyük katkıları olmuştu.

Buluşlarının pazarlanmasından elde ettiği parayı yeni buluşlara yönelik araştırmalara yatırırdı. Eline toplu para geçtiğindeyse hemen, kimyagerler, matematikçiler, makinistlerden oluşan bir çalışma grubu oluştururdu. Bugün bilimsel çalışmanın temeli sayılan ekip

Edison'un ilk laboratuarı evindeki kilerdi. Gereçlerine kimsenin el sürmemesi için, Edison şişelerin ve kutuların üstlerine, "Zehirli", "Tehlikeli" gibi etiketler yapıştırmıştı. Bir çok buluşun temeli burada atıldı.

Solda: Edison ampulü...

Yanda: Edison, laboratuarını ve fabrikasını Menlo Park'ta kurdu ve buluşlarını burada gerçekleştirdi. Resimde görülen mimeografla bir mektubun bir çok kopyasını çıkarmak mümkün olubiliyordu.

Thomas Alva Edison, uygarlık yolundaki en önemli kilometre taşlarından biridir. 84 yıllık yaşamında 1093 buluşun sahibi olmuştur...

Edison buluşları içinde en çok gramofonu severdi. Ama ne yazık ki kulakları çocukluğundan beri ancak bağırıldığında duyacak kadar ağır işitirdi. Gelgelelim hiç bir güçlükten yılmayan bu büyük adam onun da kolayını bulmuştu: Bir kurşun kalemi ağzına alır, öbür ucunu da gramofona dayayıp çalan melodinin titreşimlerini, ritmini "duyardı".

Çok kişi, neden bir işitme aygıtı geliştirmediğini sorardı. Yanıtı genellikle aynı olurdu: "Son yirmi dört saat içinde duyduklarınızın ne kadarı gerekliydi size? Hem unutmayın, insanlar bağırarak konuşmak zorunda olduklarında asla yalan söyleyemezler."

Yaşamının sonlarına geldiğinde tam 1093 buluşun patentini almıştı. Yaşlılıktan, yorgunluktan yakındığını duyan olmadı. 18 Ekim 1931 günü, saba ha karşı 3'ü 24 geçe insanlığın bu büyük "ışık kaynağı" yaşama gözlerini yumdu. Cenaze töreni sırasında, onu son kez selâmlamak için tüm Amerika Birleşik Devletleri'nde elektriklerin bir dakika süreyle kesilmesi kararlaştırıldı. Ancak bunun çok masraflı ve tehlikeli olacağı gözönüne alınarak daha sınırlı bir kesintiyle yetinildi.

Thomas Edison da herhalde başka türlüsünü istemezdi...

Thomas Alva Edison, "Menlo Parkı Sihirbazı" olarak nitelendiriliyordu. Bilgin, bu yakıştırmaya gülüp geçiyordu. Onu ilgilendiren, bilim alanında atacağı adımlardı. Resimde, Edison, laboratuarında ilk ampulü denerken görülüyor...

Menlo Park laboratuarında gerçekleştirilen en önemli buluşlardan biri de, karşılıklı görüşmeleri sağlayabilen bir çeşit telgraftı. Bu sistem, daha sonraki yıllarda geliştirildi ve iki kişinin yazıyla "konuşması"nı sağlayan teleks yapıldı...

PUL KÖŞESİ

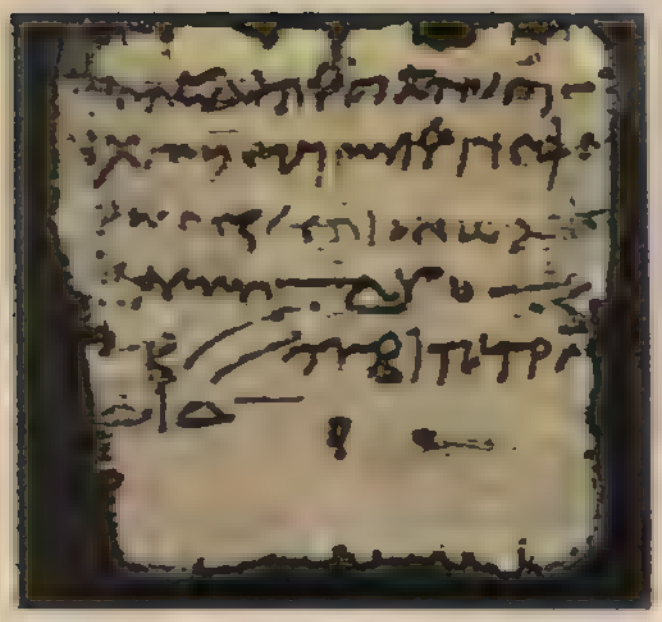

İ.S. 162 yılında papirüse yazılmış bir mektup

PAPİRÜS, PARŞÖMEN VE KAĞIT

Eski Mısırlılar, üstüne yazı yazmak için papirüsten yararlanırlardı. Papirüs bir bitkiydi. Kökleri yakılır, özü yenir, sapı da örülerek sandalet, sepet, kayık yapımında kullanılırdı.

Mısırlılar, iki papirüsü açarak üstüste koyarlar, sonra onları bitkinin özü ve Nil suyuyla yaptıkları bir çeşit zamkla yapıştırırlardı. Ortaya çıkan düzeyin üstüne yazı yazılabilirdi. Kil tabletlerden daha kullanışlıydı bu... Papirüsün üstüne kitaplar bile yazılabilirdi.

Papirüsten daha dayanıklı bir şey vardı: parşömen. Tarihte ilk olarak Ege bölgemizde, Bergama'da kullanılmıştı bu. Koyun, keçi, sığır derileri suya batırılarak iyice ıslatılır, sonra basit bir işlemden geçirilerek inceltilirdi. Üstüne yazı yazılan parşömen tabakalarını birbirine dikerek korumak, saklamak mümkündü.

Çinlilerin İ.S. 105 yılında ilk kâğıdı yapmaları, uygarlık tarihinde önemli bir adım oldu. Kâğıt, Avrupa'ya on ikinci yüzyılda girdi. Önce İspanya'da kullanılmaya başlandı; daha sonra öteki ülkelere yayıldı.

Bu gelişmeler sonucunda, mektuplaşmalar da yaygınlaştı tabii... "Postacılık" gelişti...

Romalılar bu alanda oldukça ileriydi. Büyük bir haberleşme düzeni kurmuşlardı. Kentleri birbirine bağlayan yollarda, yaklaşık 10'ar kilometre aralarla, "posta evleri" oluşturmuşlardı. Bu evlerin her birinde en aşağı kırk at hazır beklerdi. Dinlendirilmiş atlara binen ulaklar, günde 160-170 kilometre yol alabilirlerdi.

Haberleşme düzeni, İslâm dünyasında da geliştirilmişti. Dokuzuncu yüzyılda, başkent Bağdad'ı öteki kentlere bağlayan altı anayolda 930 posta istasyonu vardı. Bu istasyonların başındaki kişilerin bir görevi de, haber toplamak ve elde ettikleri önemli bilgileri Bağdad'daki yöneticilere ulaştırmaktı.

BİR ÖĞRETMENE SORUYORUZ

Ders konularıyla ilgili sorularınızı artık bu köşede yanıtlayabileceğiz, sevgili okurlar. Mektuplarınızı "Milliyet Çocuk Dergisi, Bir Öğretmene Soruyoruz, Milliyet Yayınları, Cağaloğlu, İstanbul" *adresine bekliyoruz.*

İnsanoğlu gökyüzünde ne zaman uçmaya başlamıştır? Bu konuda bilgi verir misiniz?

Aysel Özer (Balıkesir)

İnsanoğlu, uçmayı eski çağlardan beri düşünmüştür. Sanatçı ve bilim adamı Leonardo da Vinci, bu konuda çeşitli projeler yapmış ama tasarılarını gerçekleştirememişti. 1783 yılında Paris'te Montgolfiere'ler içi sıcak havayla doldurulmuş bir balonla göğe yükselmeyi ve bir süre havada kalmayı başardılar... On dokuzuncu yüzyılda İngiltere'de Sir George Cayley, motoru olmayan kanatlı bir uçak yaptı. 1891'de Alman Otto Lilienthal, bu modeli geliştirdi.

Motorla gerçekleştirilen ilk uçuşu başaran kimseler Wright kardeşlerdi. Wilbur ve Orville Wright, 1903'de Amerika'da, bugünkü anlamda ilk uçakla, gökyüzüne çıktılar... 259 metreye kadar yükseldiler. Daha sonra, uçak modelleri ve motorları geliştirildi. 1911'de Fransızlar "Antoinette" modeliyle, uçakların biçimlerinde de bir devrim yaptılar. Birinci Dünya Savaşı'nda uçaklar büyük önem kazandı. Savaş sonrasında da sivil hava taşımacılığına ağırlık verildi.

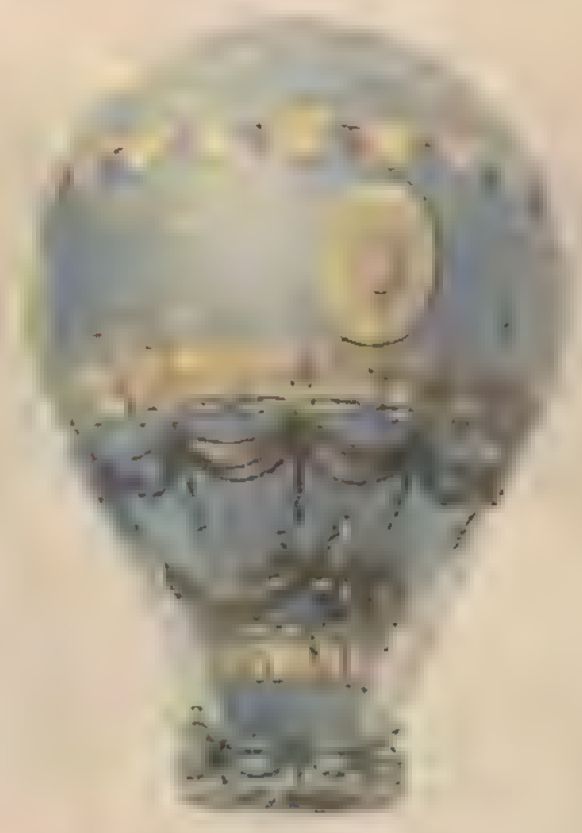

Montgolfiere sıcak hava balonu

TV

DENİZ DİPLERİNİ ARAŞTIRAN ÇAĞDAŞ BİR MARCO POLO

COUSTEAU

Marco Polo, bildiğiniz gibi, dünyanın ilk büyük gezginiydi. İtalya'dan yola çıkıp Asya'yı dolaşmış, izlenimlerini yazarak kendinden sonraki kuşaklara yararlı olmuştu.

Şimdi televizyonumuzda çağdaş bir Marco Polo izliyoruz. Bu gezginin en büyük özelliği, yeryüzünde değil, deniz diplerinde dolaşması...

Evet, Cousteau'dan söz ediyoruz, sevgili okurlar... Calypso adlı gemisiyle dünyanın bütün denizlerini dolaşan, yaptığı araştırmaları, incelemeleri kitaplarla, filmlerle değerlendiren Jacques Cousteau'dan...

Sanırız, bu değerli kişinin "Yaşayan Deniz" belgeselini Cumartesi akşamları haberlerden sonra sizler de ilgiyle izliyorsunuz. Hem öğretici, hem eğlendirici bir dizi bu... Belki de şu anda TRT Televizyonu'nda gösterilmekte olan diziler içinde en güzeli, en önemlisi... Aranızda bu diziyi izlemeyenler varsa, salık veririz, bu haftadan başlayarak izlesinler... Seveceklerdir...

Cousteau, araştırmalarını, yukarıda da belirttiğimiz gibi, Calypso adlı gemisiyle yapıyor. Küçük bir ekip oluşturmuş. Deniz diplerinde çekilen filmleri ve araştırmaları bu ekip değerlendiriyor.

Yukarıda: Jacques Cousteau'nun oğlu deniz dibinde film çekerken... Yanda: Cousteau... Aşağıda solda: Cousteau'nun arkadaşlarından biri bir yunusla... Sağda: Calypso ekibinin bir deniz dibi çalışması...

Deniz altındaki filmlerin çoğunu, Cousteau'nun oğlu çekiyor ve ileride babasının yerini almaya hazırlanıyor.

Dileğimiz, TRT Televizyonunun bu tür filmlere ağırlık vermesi...

ILK TELDEN

ÖZEL SAYFA

ÜÇ KERE DÜNYA ŞAMPİYONU OLAN TEK BOKSÖR

MUHAMMED ALİ

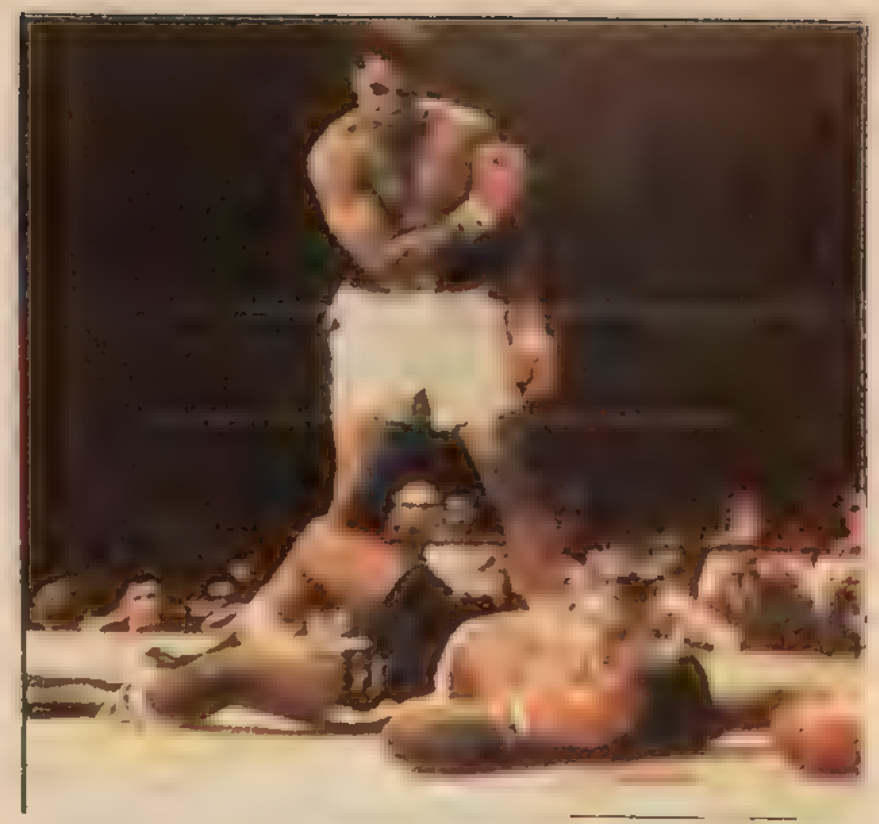

Muhammed Ali, Sonny Liston'la ikinci maçında (1965)

Muhammed Ali, geçen ay, Spinks'le yaptığı maçı kazandı ve üçüncü kere Dünya Ağır Sıklet Boks Şampiyonu oldu...

Bu, daha önce boks tarihinde hiç bir sporcunun gerçekleştiremediği bir şeydi. Hiç kimse, yitirdiği bu unvanı üçüncü kere elde edememişti.

Yetkililer, Muhammed Ali'nin gelmiş geçmiş en büyük boksör olduğunu ileri sürüyorlar. Onun, kendisinden genç Spinks'le yaptığı maçı televizyonda izleyenler de aynı kanıdalar... Bu "ihtiyar kurt", Spinks'e bir boks dersi verdi sanki...

Muhammed Ali'nin "yaratıcısı" olarak nitelendirilen Angelo Dundee, onunla ilk karşılaşmasını şöyle anlatıyor:

"1960 Ekim'inde Louisville'den bir telefon aldım. Genç bir boksörü denememi istiyorlardı. 'Yılbaşından sonra gelsin, bir göreyim,' dedim. Biraz sonra yine telefon ettiler. 'Yılbaşına kadar bekleyemezmiş, yola çıktı bile,' dediler. Ertesi gün Cassius Clay adlı bir zenci geldi karşıma. Hemen ringe çıkarttım onu... Ve o anda anladım: Bu çocukta iş vardı. İleride büyük bir boksör olacaktı. Hemen o gün onu çalıştırmaya koyuldum..."

Cassius Clay, ilk başarısını Roma Olimpiyatları'nda

Muhammed Ali'nin Spinks'le yaptığı maçtan bir görünüş...

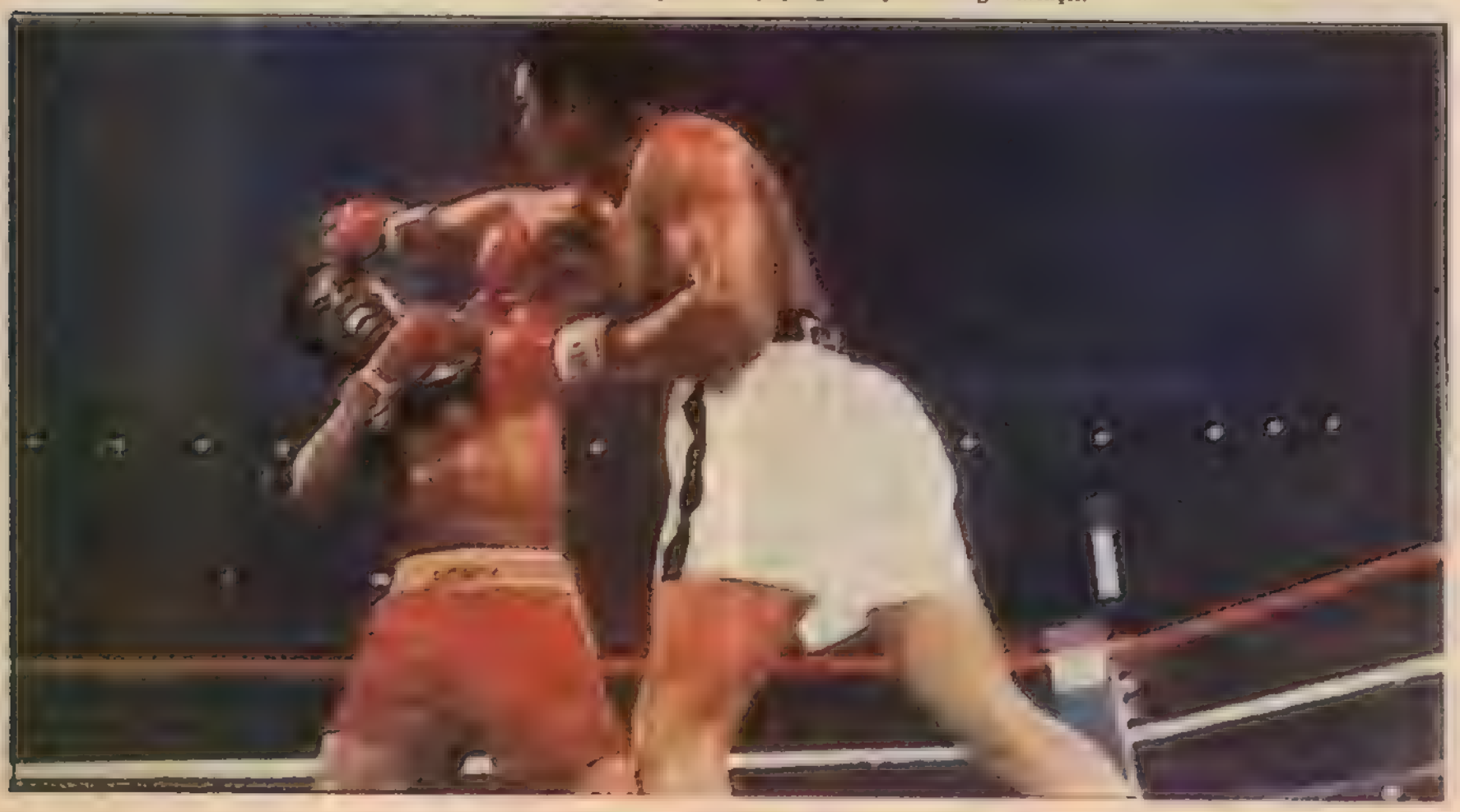

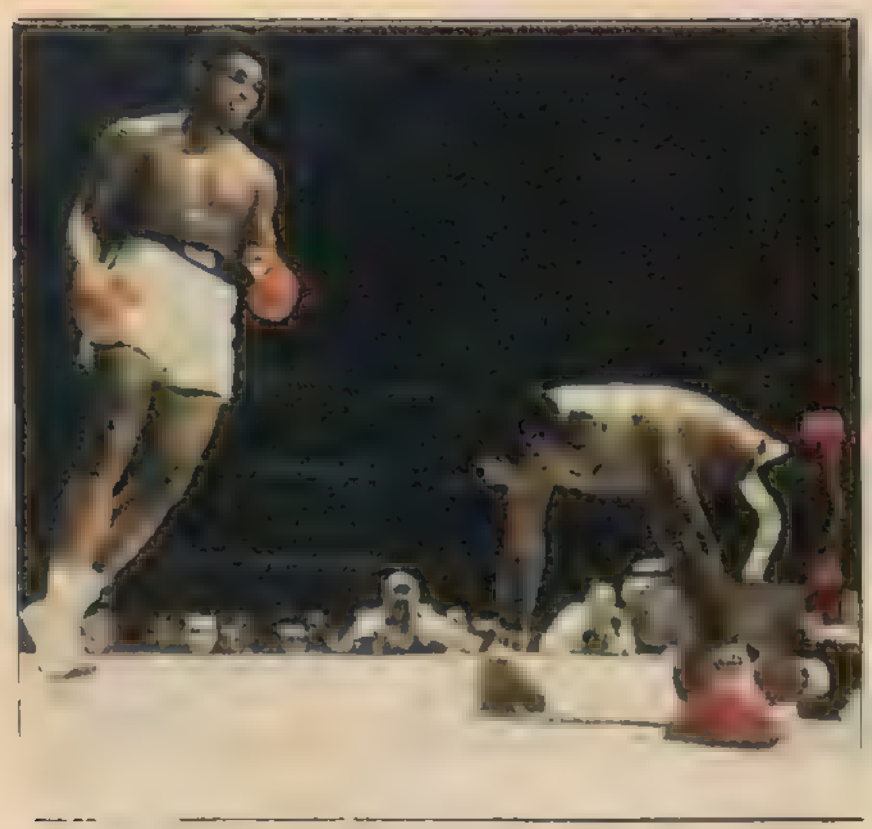

şampiyon olarak kazandı... Sonra profesyonel oldu.

1964 yılında Dünya Boks Şampiyonluğu için Sonny Liston'la karşılaştı. Liston favori gösteriliyordu bu maçta. Son derece güçlüydü. Karşısına çıkanı deviriyordu... Ama Cassius Clay karşısında dayanamadı... Clay, "kelebek gibi dansedip arı gibi sokarak" Liston'u perişan etti.

On iki yaşında

Clay, bu maçtan sonra Müslüman olduğunu ve Muhammed Ali adını aldığını açıkladı.

1965'de Muhammed Ali Floyd Patterson'la karşılaştı ve ünvanını korudu. Bu ünlü boksörü de, Sonny Liston gibi, perişan etmişti.

Daha sonra Muhammed Ali'yi askere alıp Vietnam Savaşı'na göndermek istediler. Ali, Vietnam'da savaşmak istemiyordu. Dinsel inançlarını öne sürerek askere gitmedi. Bunun üzerine hapis cezasına çarptırıldı ve ünvanı elinden alındı.

Muhammed Ali, cezasını tamamladıktan sonra yine ringe döndü. 1974'de George Foreman'la Zaire'de yaptığı maçta ikinci kere Dünya Ağır Sıklet Boks Şampiyonu oldu.

Bundan sonra 1978 Şubat'ına kadar ünvanını korudu... Ama 24 yaşındaki genç Leon Spinks'le yaptığı maçı yitirdi, şampiyonluğu kaptırdı.

Muhammed Ali yılmadı. "En büyük" olduğunu kanıtlamak istiyordu. Geçen ay yine Leon Spinks'le yaptığı maça çok iyi hazırlandı. Herkesin izlediği gibi, üstün bir maç çıkararak üçüncü kere şampiyon oldu.

Üst solda: Muhammed Ali — Floyd Patterson maçından bir görünüş (1965)... Üst sağda: Muhammed Ali, George Foreman'dan Zaire'de ünvanını geri alırken (1974)... Yukarıda: Joe Frazier'le yaptığı üçüncü ve en çetin maçta (1975)... Aşağıda: Muhammed Ali, dinsel inançlarını öne sürerek askere gitmek ve Vietnam'da savaşmak istememişti. Bunun üzerine hapse atılmış ve Dünya Ağır Sıklet Boks Şampiyonluğu ünvanı, elinden alınmıştı. Fotoğraf, 1967 yılında ünlü boksör hapse girmeden hemen önce çekilmiştir.

Evet, sevgili okurlar, Muhammed Ali'nin spor yaşamında dönüm noktası olan maçlar bunlar... Bakalım, büyük sporcu, boksa devam edecek mi, yoksa şampiyonken ringleri bırakacak mı?

LARRY YUMA

GÜÇLÜ DÜŞMAN

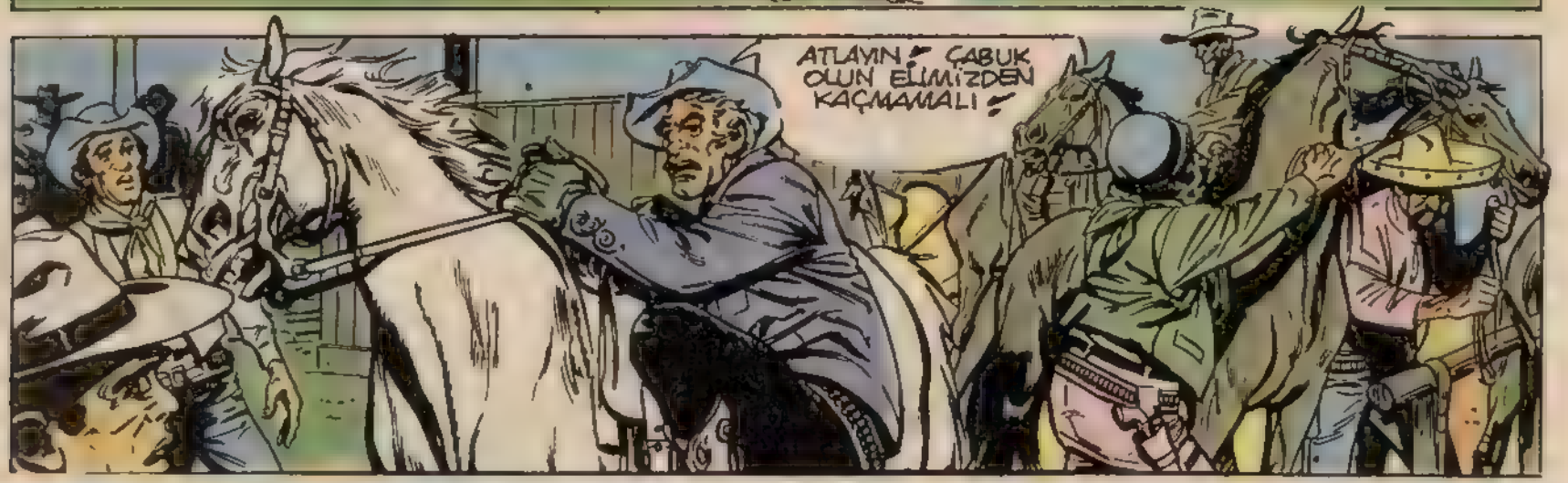

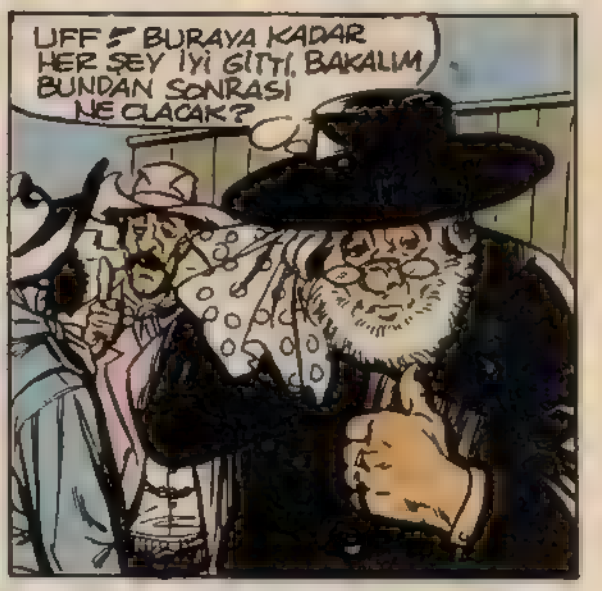

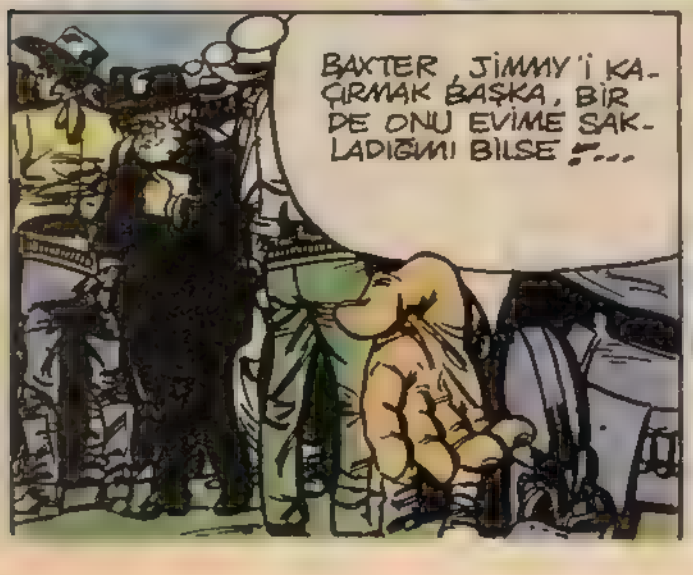

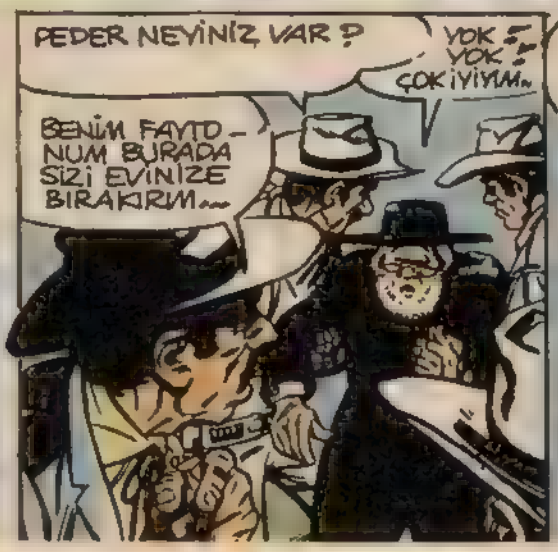

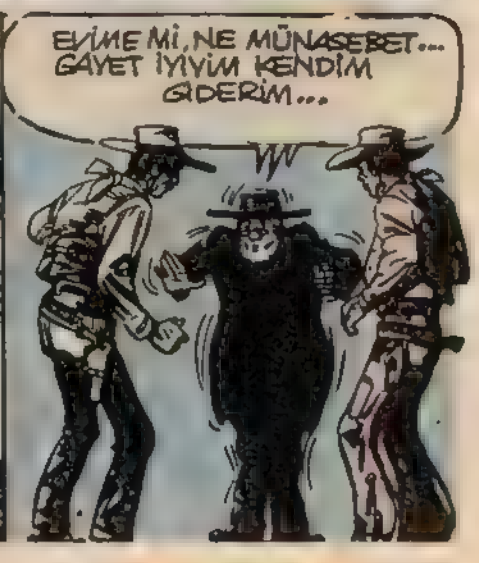

ŞEF... SENCE JİMMY WEBB VE SUÇ ORTAĞI AYNI YOLDAN MI KAÇTILAR?

BİRAZDAN ANLARIZ... SUÇORTAĞINI YAKALADIK MI WEBB'İ DE YAKALAMAK ZOR OLMAYACAKTIR...

NEYİNİZ VAR PEDER? GÖREN DE DAR AĞACINDAN KAÇANIN SİZ OLDUĞUNU SANIR...

ŞŞŞŞT! BÜTÜN KASABA SESİNİ DUYACAK

TANRI BENİM İÇKİ DÜŞKÜNÜ OLMADIĞIMI BİLİR...

AMA GEREKTİĞİ ZAMAN DA İÇMEK LAZIM...

İŞTE ÖBÜR ATI SAKLADIĞIM KORU BU...

KUSURA BAKMA YAŞLI DOSTUM.. AMA KUYRUĞUNUN ALTINA TAKILI O KAKTÜS DİKENLERİYLE KOLAY KOLAY DURAMAZSIN...

ATIN KALDIRDIĞI TOZ YEPYENİ.. ONU YAKALADIK SAYILIR..

DAHA SONRA...

ALLAH KAHRETSİN! KANDIRILDIK!...

EĞER AT DEĞİŞTİRDİYSE O İBLİSİ YENİDEN BULMAMIZ PEK ZOR ARTIK...

JİMMY WEBB'İN ÇİFTLİĞİNE BİR UĞRAYALIM MI? BELKİ DE ORAYA SAKLANDILAR...

YOK CANIM, FAZLA EMİN BİR YER DEĞİL SAKLANMAK İÇİN... AMA WEBB'İN KARISI BİRŞEYLER BİLEBİLİR... YÜRÜYÜN GİDELİM!...

ANNE BABAM NİÇİN HAPİSTE? ONU GENE SERBEST BIRAKIR-LAR DEĞİLMİ? YAKIN DA EVE DÖNER HAA?...

DÖNECEK RODY DÖNECEK!

AT SESLERİ! RODY'NİN BİL-MEMESİ GEREK. ÖĞRENMEMESİ GEREK!

DIŞARI ÇIKMA RODY.. BURADA KAL!

NİÇİN ANNE! BELKİ BABAMDIR?

ÜZÜNTÜLÜ GÖRÜNMENİZE GEREK YOK BAYAN WEBB. HELE TESELLİSİZ DUL ROLU OYNAMANIZA, EVET HİÇ GEREK YOK... KOCANIZ NEREDE?

!!

ROL YAPMANIZA HİÇ LÜZUM YOK DEDİM... GEÇİCİ OLARAK DA OLSA DARAĞACINDAN KAÇTIĞINI BENDEN İYİ BİLİYORSUNUZ=

EĞER SÖYLEDİKLERİNİZ GERÇEKSE, SİZİ BURAYA YOLLAYANA ŞÜKÜRLER OLSUN... KOCAMIN NEREDE OLDUĞUNU BİLSEM BİLE BUNU SİZE SÖYLEYEBİLECEĞİMİ Mİ SANIYORSUNUZ?=

BAZI TATSIZ OLAYLARI ÖNLEMENİN TEK ÇARESİ BU ANA...

ÇOK İYİ BİR OYUNCU OLDUĞUNUZA İNANIYORUM.. YİNE DE DİLİNİZİ ÇÖZMENİN YOLUNU BULURUM...

BIRAKIN BENİ BIRAKIN=

RODY=

USLU DUR SUMUKLU=

ÇOCUK BİZİMLE GELECEK SAYIN BAYAN... KOCANIZA SÖYLEYİN GELİP OĞLUNU ALSIN...

ÇOCUK BURADA KALACAK=

?!

DEVAM EDECEK

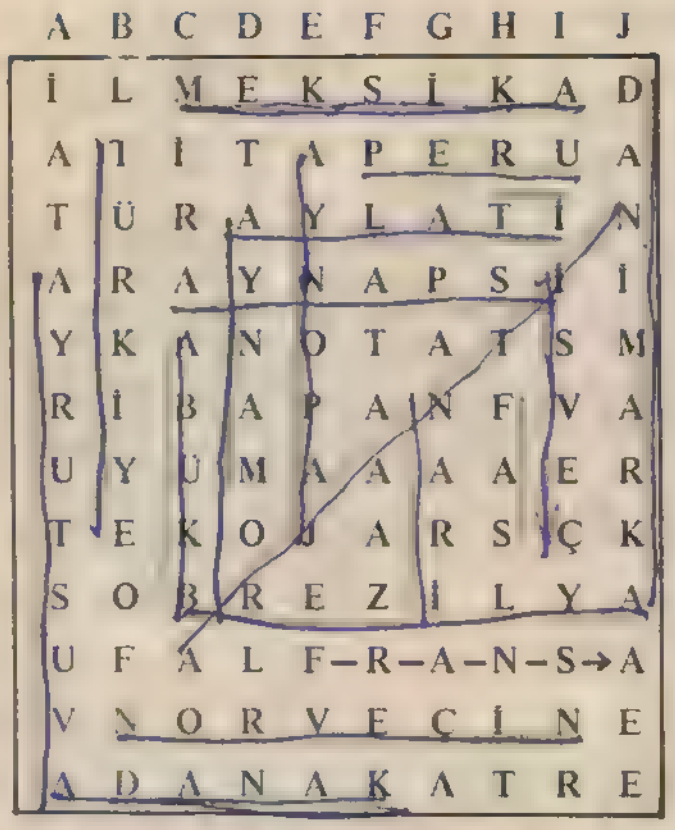

SÖZCÜK AVCILIĞI

Geçen yıl başlattığımız sözcük avcılığını, okurlarımızın isteğiyle yeniden sürdürüyoruz... Yukarıdaki harfler arasına gizlenmiş 20 sözcük var. Sözcükler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir; ters de olabilirler... Ama hepsi düz bir çizgidedir. Örnek olarak birini belirttik. Ötekileri bulması sizden...

Saklı sözcükler: *Türkiye, Fransa, Avusturya, Arjantin, Peru, Fas, Çin, İran, Japonya, Romanya, İspanya, İtalya, Kanada, Norveç, İsveç, Kuba, Brezilya, Danimarka, Meksika.*

BİLMECE BULMACA

Yanıtlar 64. sayfada

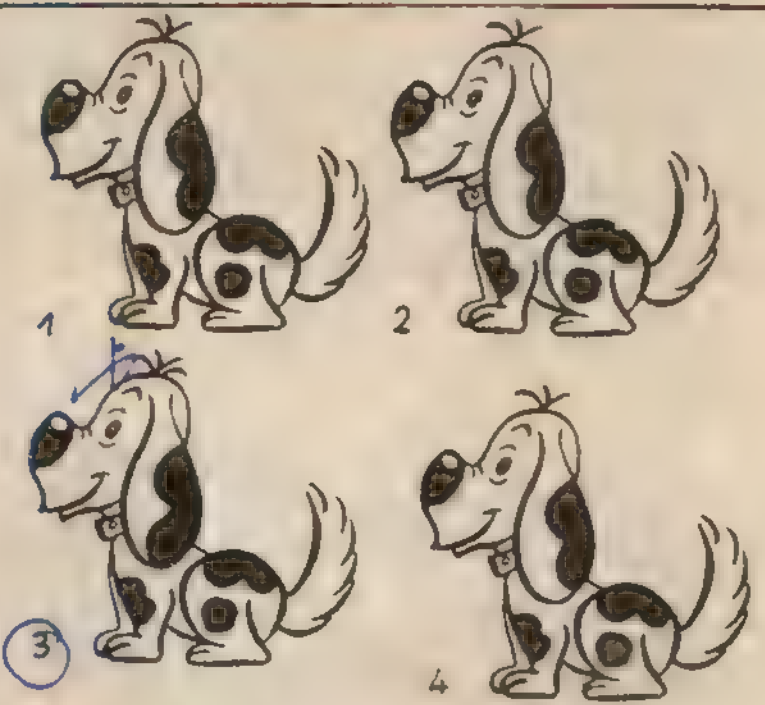

HANGİSİ

Ressam Tekfırça birbirinin eşi beş köpek resmi çizmişti. Hepsi eşti ama birinin diğerlerinden küçücük bir farkı vardı. Farklı köpek hangisi acaba?

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi ? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

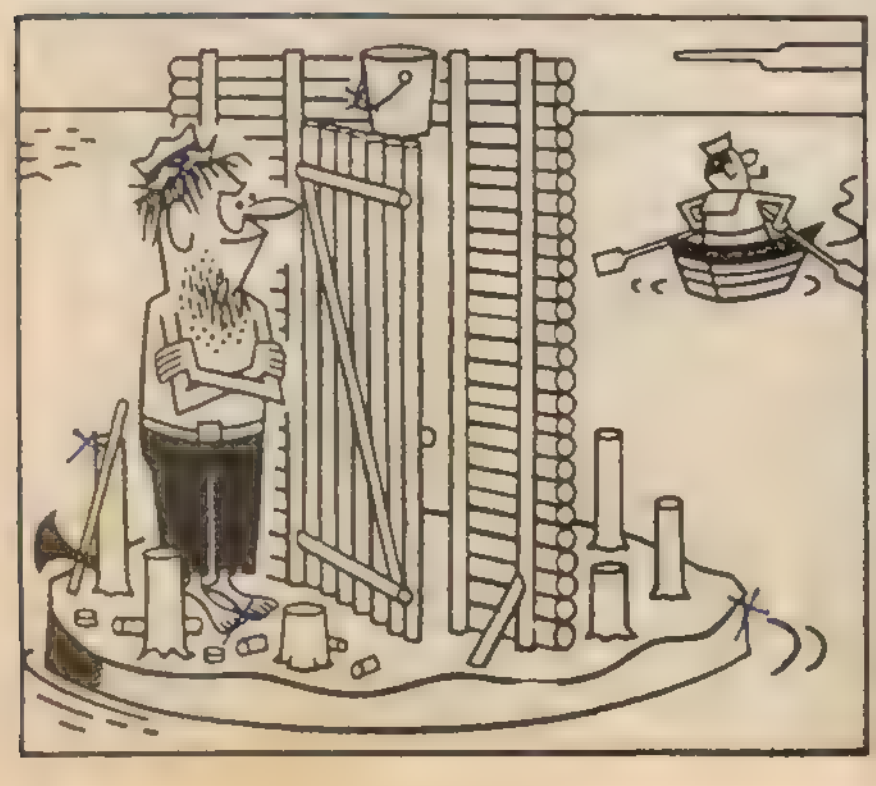

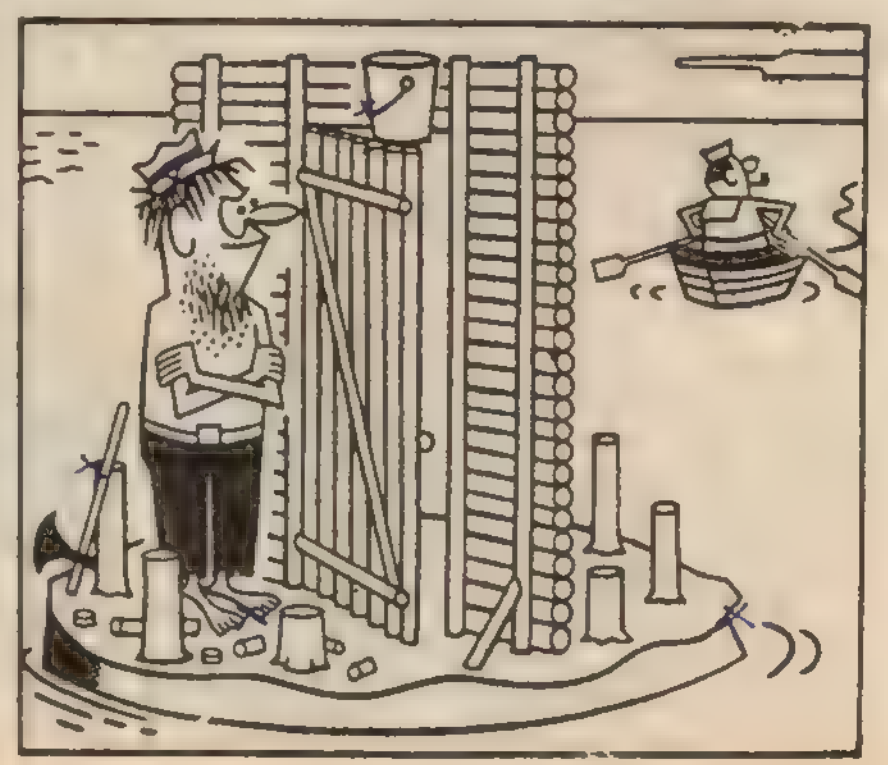

BENZERLİK

Bizim ressam bu üç hayvan'ın benzer bir yeri olduğunu söylüyor. Evet üçünde de bulunan ortak harf hangisi acaba?

GARİPLİKLER

Ressamımız yukarıdaki resmi çizerken tam yedi tane yanlışlık yapmış. Biz onları bulduk. Acaba siz de bulabilir misiniz?

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	K	O	M	P	Ü	T	Ö	R
2	E	L	A	■	G	A	P	A
3	L	A	L	E	■	L	E	Ş
4	A	Y	A	Z	■	A	■	I
5	Y	■	T	A	V	Ş	A	N
6	N	E	Y	■	E	■	M	■
7	A	T	E	E	R	K	I	L
8	K	I	■	N	■	A	R	A

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Bilgisayar. 2) Bir göz rengi – Tarlalarda toprağı işlemek için kullanılan ağaç saplı, demir kazı aleti. 3) Bir çiçek adı – (tersi) Sürekli yağmurlardan oluşmuş taşkın su. 4) Kuru soğuk. 5) Bir hayvan adı. 6) Bir müzik aleti. 7) Soyda asal olarak babayı kabul eden ve ailede çocukları baba soyuna mal eden topluluk biçimi. 8) Bir bağlaç – İki şeyi birbirinden ayıran uzaklık.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Bir tür kuş adı. 2) Bir olgu olarak yer alan ve geçen şey – Tarihte bir devlet. 3) Bir ilimiz. 4) Eziyet etmek, üzmek – Genişlik. 5) Bir sayı – Bir emir. 6) Testere ile biçilen ya da rende, törpü gibi aletlerle işlenen bir şeyden dökülen kırıntılar – (tersi) Beyaz. 7)Eskrimde bir oyun adı – Emir veren, buyuran. 8)Bir erkek adı – Bir nota.

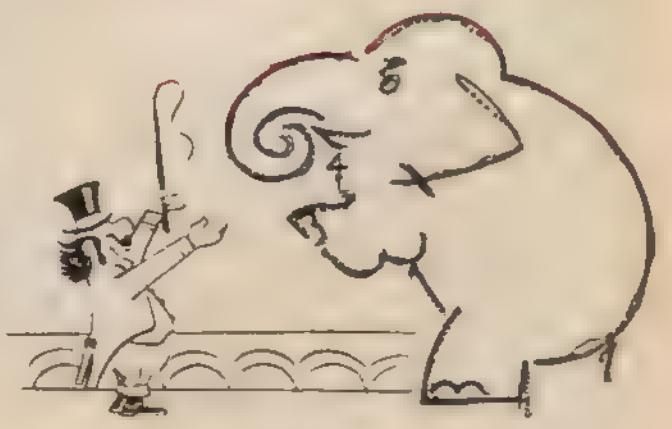

JUMBO'NUN YAŞI

Sirk'in en sevimli hayvanı Jumbo Afrikadan getirileli çok olmamıştı, ama kaç yaşındaydı. Resimdeki rakamları toplayıp Jumbo'nun yaşını bulabilir misiniz?

MISTIK

– Bütün bombaları attık komutanım.
Ama dünyada inilecek yer kalmadı...

YANITLAR

● SÖZCÜK AVCILIĞI: Sözcüklerin ilk harfleri, belirtilen karelerdedir: Türkiye (B—2, düz aşağıya), Fransa (E—10, düz sağa), Avusturya (A—12, düz yukarıya), Arjantin (C—10, sağ yukarıya), Peru (F—2, düz sağa), Fas (H—6, düz aşağıya), Çin (G—11, düz sağa), İran (G—9, düz yukarıya), Japonya (E—8, düz yukarıya), Romanya (D—9, düz yukarıya), İspanya (I—4, düz sola), İtalya (I—3, düz sola), Kanada (F—12, düz sola), Norveç (B—11, düz sağa), İsveç (I—4, düz aşağıya), Küba (C—8, düz yukarıya), Brezilya (B—9, düz sağa), Danimarka (J—1, düz aşağıya), Meksika (C—1, düz sağa).

● HANGİSİ: 3.

● 8 FARK: (1) Üstteki kovanın sapı. (2) Adamın sağ kolu. (3) Solda baltanın yanındaki odun. (4) Adamın ayakları arasındaki boşluk. (5) Sol alt köşede duran odunun alt kısmı. (6) Adanın sağ köşesi. (7) Denizcinin kayığının ucu. (8) Adamın şapkasının alt kıvrımı.

● BENZERLİK: A.

● GARİPLİKLER: B/3: Ters dönmüş kadın... B/5: Takunyalı kadın... B/7: Başı kopmuş adam... D/3: Süpürgeli kadın... D/5: Bavuldaki kadın... E/4: Şapkanın içine yuva yapmış kuşlar... E/7: Rayların arasındaki çiçek...

● KARE BULMACA: Soldan Sağa: (1) Kompüter... (2) Ela — Çapa... (3) Lale — Les... (4) Ayaz... (5) Tavşan... (6) Ney... (7) Ataerkil... (8) Ki — Ara.. Yukarıdan Aşağıya: (1) Kelaynak... (2) Olay — Eti... (3) Malatya... (4) Eza — En... (5) Üç — Ver... (6) Talaş — Ka. (7) Epe — Amir... (8) Rasin — La...

● JUMBO'NUN YAŞI: 51.

Mektup Arkadaşı

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi yazın, bu köşede yayımlayalım.

● NERGİS ÖZTEKİN: Yaşım 9. Kitap okumayı, resim yapmayı çok severim. Kart biriktirirm. Yazışmak istiyorum.
Adres: İskele Sok. Akbank üstü No: 10 D:7 Şişli İSTANBUL

● ZEYNEP TALI: Yaşım 12. Kitap okumayı, resim yapmayı çok severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
Adres: 1378. Sok. 24/9 Ful Ap. Alsancak — İZMİR

● SUAVİ KENDİROĞLU: Yaşım 10. Satranç oynamayı, kitap okumayı, resim yapmayı severim. Pul biriktirirm. Uzay bilimleriyle ilgilenirim. Yazışacağım.
Adres: Yeni Karanfil Cad. Hacı Adil Sok. No: 75 İçlevent — İSTANBUL

● FÜSUN KOÇ: Yaşım 13. Pul ve kart biriktirirm. Boş zamanlarımda televizyon izler, resim yaparım. Dergi okuru yaşıtlarımla yazışacağım.
Adres: Ankara Asvaltı Yeşil bağlar Mah. Sakarya Sok. No: 8 Kartal — İSTANBUL

● METİN DURMAZ: Yaşım 12. Boş zamanlarımda kitap okur, resim yapar, yüzerim. Galatasaraylıyım. Yazışacağım.
Adres: Devrim Mah. Mehmetçik Sok. No: 19 K.1 Bayrampaşa — İSTANBUL

● SERAP ÇEŞİTLİ: Yaşım 12. Boş zamanlarımda müzik dinler, kitap okur, televizyon seyrederim. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
Adres: Bulanık Lisesi 1—B 767 Bulanık-MUŞ

● SÜLEYMAN SOYLU: Yaşım 14. Öykü ve fıkra yazarım. Gezmeyi, kitap okumayı, ve sporu severim. Galatasaraylıyım. Yazışmak istiyorum.
Adres: Altıparmak Kuyulu sok. Kuyulu Ap. No: 10 K: 2/4 BURSA

● TUBA ECE ERTEN: Yaşım 10. Boş zamanlarımda kitap okur ve spor yaparım. Kart biriktirirm.
Adres: Yeşilay Sok. Aral Ap. No: 17/8 Yeldeğirmeni - Kadıköy - İSTANBUL

● ERHAN ALTAY: Sporu çok severim. Pul biriktirirm. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Yazışmak istiyorum.
Adres: Avukat Vahap Altay eliyle Of—TRABZON

● DENİZ ELLİ: Yaşım 10. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, sporu severim. Pul biriktirirm. Yazışmak istiyorum.
Adres: Teoman Paşa Cad. Yeni Ulaşır Ap. 6/36 ANTALYA

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

İSTANBUL GECELERİ

Karanlık bastı mı İstanbul'a
Hafif bir sis çöker kıyılara
Boncuk gibi ışıklar
Rengârenk reklamlar
Biraz sonra
Hafif bir yel eser
Denizden karaya
Yıldızlar göz kırpar
Ay bulutları aralar
Merhaba dermişcesine
İstanbul'a

E. ESRA OYAL

*

BENİM DÜNYAM

Benim bir dünyam var
Herkesin olduğu gibi
Herkesin kendince kurduğu
Küçük bir dünyası vardır
Benim dünyamda
Ne ölüm var ne de kavga
Dünyamda mutluluk rüzgarı
Eser ılık ılık benliğime

Benim kurduğum küçük
dünyada
Bir mutluluk yuvası vardır
Yer yoktur kötülüklere bu
dünyada
Küçük dünyamda

Benim dünyamda renk renk
çiçekler
Burcu burcu kokan güller
var
Benim dünyamda, küçük
dünyamda...

TÜRKAN NERGİS

İLKBAHAR

İlkbahar gelince
Açar bütün çiçekler
Açar bütün menekşeler
Zambaklar ve sümbüller

Doğa birden canlanır
Gelince ilkbahar
Kuşlar ötüşmeye başlar
Gelince ilkbahar

Yaz, sonbahar ve kış
İlkbahardan ne farkı var
Diyeceksiniz ama
Farklıdır bu ilkbahar

MELTEM ARUN

*

MEMLEKETİM

Bir gölge gibi peşimdesin
İçimdesin
Geceleri düşümdesin
Yoluna kul köle olduğum
Baş koyduğum
Sevdiğim
Memleketim

CAN TERSİER

Bület Karabağlı

Kadir Reisli

HAYVANLAR
ANSİKLOPEDİSİ

②

KİRPİ

Küçük, tombul bir hayvandır. Kısa bacakları, yüzünde ve karın çevresinde yumuşak kürkü, sırtında ise sivri dikenleri vardır. Boyu 18–25 cm arasında değişir. Böceklerle beslenir. Memeliler sınıfındandır.

Doğal korunmasını dikenleriyle yapar. Bir saldırı karşısında, sırtını kaplayan dikenler dikleşir ve kirpi tostoparlak bir biçim alır. Bir porsuk ya da bir tilki, kirpiyi avlayabilmek için, yuvarlayarak suya bırakır. Kirpi suda gevşer ve tostoparlak biçimini koruyamaz. Karnından saldırıya uğrar.

Kirpiler sakin yerlerde uyumayı severler. Geceleri avlanırlar. Bu uğraşıyı çalı dipleri ve su kıyılarındaki kovuklarda sürdürürler. Koklayarak ve dinleyerek avlarını izlerler. Görme duyuları zayıftır. Soğuk mevsimleri uykuyla geçirirler.

KAPTAN VE ÇOCUKLARI

JOE MUSIAL

BENİ DELİYE DÖNDÜRÜYORLAR...

LAY LAY LOM

O ZAMAN TELEVİZYONU KAPATALIM..

SAKIN ONA DOKUNMA!

BELKİ İLERİDE BİZ DE BİR TOPLULUK KURUP

ŞARKI SÖYLEYEBİLİRİZ NEDEN OLMASIN?

LAY-LAV-LA

TABİİ! HATTA BU İŞE ŞİMDİDEN DE BAŞLAYABİLİRİZ...

BİZİ DİNLEME YE HAZIRLAN.

VE KARŞINIZDA BÜCÜRLER

?

?

SERSEMLER...

DOMATESİN ÇEKİRDEĞİ LA-LA-LA NEDEN ÇIKTIN AĞACA LA-LA-LA~

BÜTÜN BUNLARI BENİMLE ALAY ETMEK İÇİN YAPIYORLAR İNANIN BANA...

HIM... AKLIMA BİR FİKİR GELDİ...

KENDİLERİNE DE "BÜCÜRLER" DİYORLAR...

DIŞARDA ÇALIP, BİRAZ DA KAPTAN'IN KAFASINI ŞIŞIRSİNLER - BELKİ UYKUSUNDAN UYANIR

EYVAH! KAPTANIN ARKADAŞI GELİYOR..

BU NE GÜRÜLTÜ? YEMEKTEN SONRA UYUYAYIM DEDİM OLMADI... NEREDE O BÜCÜRLER?

SİZİ GÖRÜNCE KAÇTILAR...

BEN ONLARI KAPTAN İÇİN DÜŞÜNMÜŞTÜM.

PUF-PUF

BİZİM ALİ

MISTIK

DİKKAT TEHLİKE

DİKKAT TEHLİKE